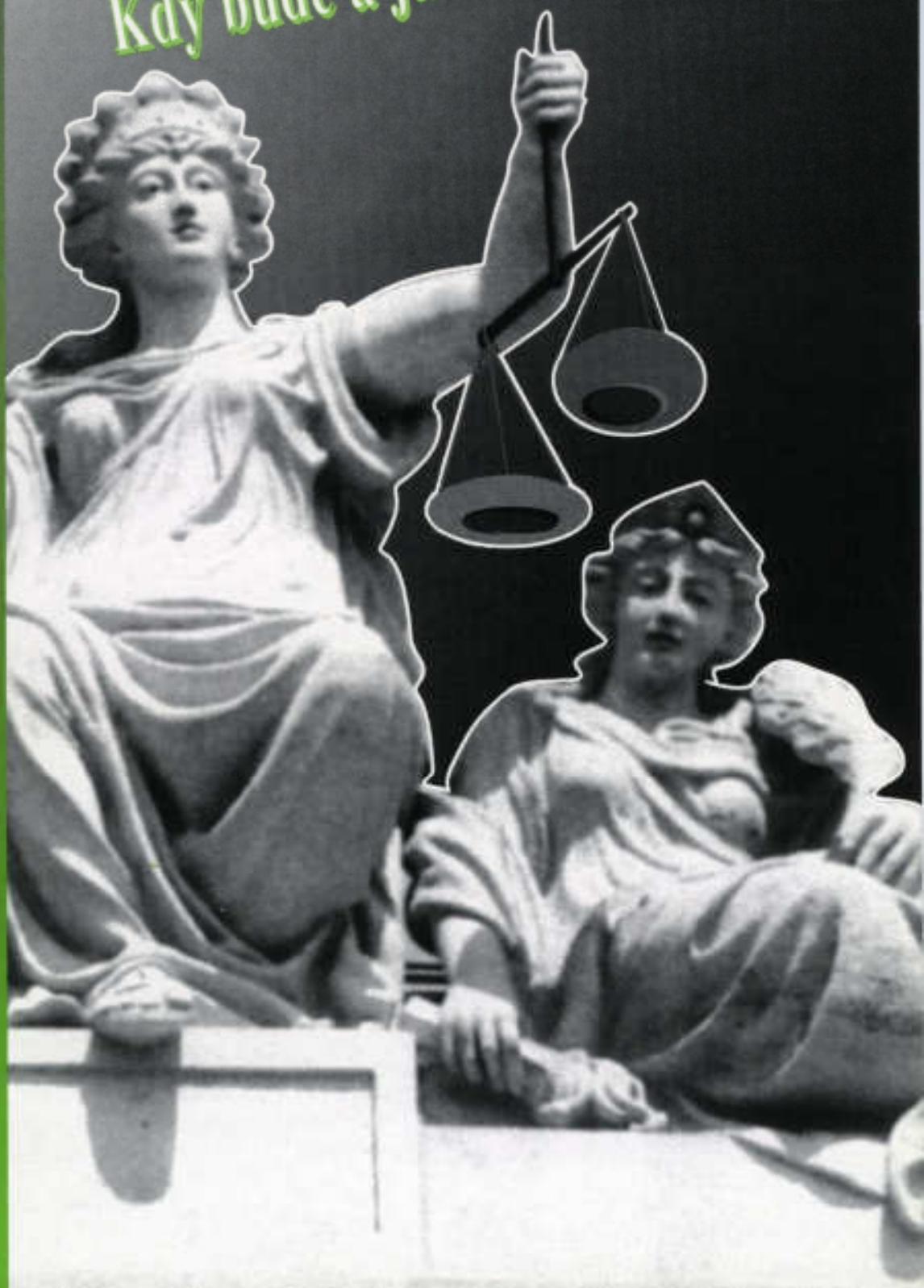

ZNAKEM VÍDORY

ZNAKEM VÍDORY
3/94

Váhy v rukách spravedlnosti.
Lidský symbol soudu.
Co je to však Boží soud, o němž
hovoří Bible?
Kdy bude a jak bude vypadat?

,,Z de rádio Hlas naděje!“
str. 7

*Na návštěvě v jednom „mladém“
křesťanském rádiu*

Na návštěvě v Jurském parku
str. 14

*Víte, kde se nachází národní park
DINOSAUR?*

Křesťanství pomáhá žít v realitě
str. 18

Rozhovor s Dr. Danielem Dudou

Astrální cestování a zážitky na
prahu smrti
str. 25

Kluci, dejte nám dvě šedesát. Přesně tolik nám chybí, abysme si mohli koupit flašku. Víte, zrovna nás propustili a tak oslavujem,“ zastavili mne a mého přítele nedávno na Staroměstském náměstí dva asi třicetiletí muži. Obnošené šaty, potetovaná ramena, prostě – „individua“.

„My nechceme na chleba, chceme jen na víno!“ vytahují, zřejmě podle jejich pojetí, ten nejpřesvědčivější argument a snaží se nás, zatím ještě dostatečně nechápající, „dojmout“ propouštěcím formulářem z vězení, kterým nám mávají před očima. Jako by tím chtěli dokázat, že mají nezadatelné právo na kousek tektého „pseudoštěsti“.

„A to vám při propuštění nedali žádné peníze?“ vzpamatoval se jako první můj přítel.

„Ale dali. Jenže, ty už nemáme,“ odpověděl upřímně jeden z nich.

„Kluci, pochopte, když my už nechceme krást!“ přidal se ten druhý.

„Mám tomu rozumět tak, že když vám ty dvě šedesát nedáme, půjdete je ukrást?“ – tak neuvěřitelně pádný argument vzbudil už i mne. Odpovědi jsou mi jen trochu zahanbené úsměvy souhlasně pokyvujících hlav.

Je asi pochopitelné, že prosba, stejně jako zajímavá filozofie těchto dvou mužů, jak si obstarat peníze, ve mně mnoho sympatií nevzbudily. Jejich chování není rozhodně následování hodné a asi těžko bychom na něm našli něco pozitivního. To, co mě ale na těchto mužích zaujalo, byl „přístup k problému“. Rekl bych, že v nich byl jakýsi druh neobyčejné upřímnosti. Mohli si docela klidně vymyslet nějaký jiný důvod, něco přesvědčivějšího, co by většinu z nás – uspěchaných lidí dneška – přimělo k tomu, abychom bez námitek sáhli do kapsy a peníze jim dali. Ti dva však nic takového neudělali.

S velkým zájmem se vždycky vracím k osobě „starodávného“ izraelského krále Davida. Píše se o něm především v Samuelových knihách. Přečtěte si Davidův příběh! Jistě, můžete mít na jeho život svůj vlastní názor, ale domnívám se, že to není příběh žádného „supermana“. Nejednal totiž vždycky právě nejmoudřejí. I když je mnohými označován jako Boží služebník, nejednal vždy podle Boží vůle.

A Bible je Božím slovem snad i právě proto, že nic nezastírá, ale naopak otevřeně přiznává. Na příběhu o Davidovi nám ukazuje, že když byl k sobě samému, ke svému okolí a především k Pánu Bohu upřímný a čestný, když byl ochoten naslouchat Božímu hlasu a když Pánu Bohu dovolil, aby ho vedl, bylo všechno „jak má být“ – žil smysluplně. Ovšem z Bible víme, že David jednal i jinak. Ledacos se snažil dělat sám (možná i upřímně) a výsledky jeho jednání pak byly – minusové, řekl by pravděpodobně matematik.

Upřímnost těch dvou ze Staroměstského náměstí byla pro mne skutečně nečekaná. Škoda jen, že takto projevená má sotva – z hlediska smysluplnosti jejich života – nějaký hlubší význam. Nezeptali se totiž sami sebe, zda je zaměřena tím správným směrem. Neznamenala totiž v konečném důsledku žádný krok blíže k Tomu, který je Zdrojem smyslu života. Ale, kdo ví?

A jak je to se mnou? A jak je to s tebou? Jak je to s naší upřímností a čestností stejně jako ochotou naslouchat Božímu hlasu? ♦

PETER POLÁŠEK

RADUJ SE, BŮH TĚ BUDE SOUDIT

aneb

Evangelium o Božím soudu

Foto: Archiv

Radovat se z toho, že bude soud?
Není to absurdní? Asi teď přemýšlite, zda lze vůbec sladit myšlenku o Božím soudu s radostí, a říkáte si, že to je zřejmě nemožné. Vždyť je to paradox. A přece.

Možná jste už někdy byli předvoláni k soudu. Když jste obdrželi obálku s pozvánkou k soudu, asi se vám zatajil dech, rozbušilo srdce a roztřásly ruce a podrobně jste si promítali svůj život, abyste zjistili, zda jste nevyvedli něco, za co byste mohli být odsouzeni. Pokud jste ještě takovou obsílku nedostali, co myslíte, jak byste reagovali, kdybyste podobný dopis našli ve své schránce?

O soudu přemýšlime v kategorických přísného zákona, tvrdé ruky, různých postihů, odsouzení, doživotí, trestu smrti atd. To slovo v nás vyvolává obavy, úzkost a strach, nahání nám hrůzu. Ve svých představách všeobecně nemáme se soudem spojeno nic pozitivního. Soudce je někdo, kdo má tmavý talár, vážný výraz v obličeji a vztyčený ukazováček.

Proč bude soud?

V Bibli se zřetelně prohlašuje: „Vždyť se všichni musíme ukázat před soudným stolcem Kristovým, aby každý dostal odplatu za to, co činil ve svém životě, ať dobré či zlé.“ (2 Kor 5,10) Může tato skutečnost, že

všichni budeme Bohem souzeni, být něčím krásným, pozitivním? Může to být pro nás dobrá zpráva?

Když mluvíme o Božím soudu, neznamená to předně, že nás Bůh volá k zodpovědnosti. On nás nechce odsoudit a potrestat. Nechce vyzdvihovat naše chyby. Biblické učení o soudu nám vypovídá něco velmi podstatného o tom, jaký je doopravdy náš Bůh. On je soudce a ve všem jeho soudním jednání a rozhodování se zjevuje jeho krásný charakter. Je to Bůh lásky a spravedlnosti, který chce člověka obhájit, a nikoliv odsoudit.

Bůh je pravda. Proto si přeje, aby se také na soudu pravdivě prokázalo, že je láska a spravedlnost. Vědomi toho, že Bůh je spravedlivý, že se nedá podplatit a nikomu nenadřuje, nás povzbuzuje, protože můžeme mít jistotu, že pravda zvítězí. Bůh však není pouze spravedlivý. On je také láska. To znamená, že i v celém soudním jednání se musí prokázat, že takový opravdu je.

Zvěst o Božím soudu není a nikdy se nesmí pro lidi stát strašákem. Není jejím účelem vyhrožovat, a tím nás nutit, abychom byli hodní, nehřešili a poslouchali Pána Boha. Představte si, že by zamílovaný mladík přišel za svou vyvolenou a řekl jí: „Měj mě ráda, jinak tě zabiju.“ Zřejmě se shodneme, že takový postoj není vyjádřením lásky, ale vypovídá o tom, že tento

V Bibli se zřetelně prohlašuje: „Vždyť se všichni musíme ukázat před soudným stolcem Kristovým, aby každý dostal odplatu za to, co činil ve svém životě, ať dobré či zlé.“

(2 Kor 5,10)
Může tato skutečnost, že všichni budeme Bohem souzeni, být něčím krásným, pozitivním?
Může to být pro nás dobrá zpráva?

Když uvažujeme o Božím soudě, většinou si myslíme, že jsme to my, kdo je na soudě souzen. Je pravda, že na Božím soudě jde i o nás. Ale Bůh se ve své lásce tak „otvírá“ všem stvořeným bytostem, že chce, aby samy poznaly a rozsoudily, zda jedná podle pravdy, lásky a spravedlnosti.

mladík je tyran a citový vyděrač. Pán Bůh není takový. Neříká nám: „Miluj mě a poslouchej, protože jinak tě odsoudím a nakonec tě zabiju.“ Je pravda, že smrt přichází jako důsledek „odpojení se“ od zdroje života, od Boha. Jsme to však my, kdo si takovou cestu přestoupení zákonů vybíráme, a tak si sami odřezáváme „pupeční šňůru“ života.

Evangelium o soudu

Skutečnost, že Bůh je soudce a bude nás soudit, je evangeliem – dobrou zprávou. V knize Zjevení ve 14. kapitole se říká, že v závěru dějin tohoto světa bude jasně zvěstováno věčné evangelium. Evangelium, které je kázáno všem lidem, obsahuje výzvu: „Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu.“ (Zj 14,7) Podle tohoto výroku je zvěst o tom, že nastala doba soudu, nedílnou součástí evangelia. Bát se Boha neznamená třádat se před ním. Znamená to bát se ho zarmoutit, mít stálý zřetel na něj, milovat ho a poslouchat. Apoštol Pavel v listu Řimanům prohlásil, že „nastane den, kdy Bůh skrze Ježíše Krista bude soudit podle ... evangelia, co je v lidech skryto.“ (Řím 2,16)

„Existuje peklo? Jestliže ano, kde se nachází a jak vypadá? A když ne, proč se potom o něm mluví jako o realitě? To jsou jen některé otázky, které zajímají zřejmě každého z nás a na které se také pokouší odpovědět tato malá brožurka.

V Edici Znamení doby právě vychází:

PEKLO

Existuje vůbec?

Brož., cca 20 stran, cena Kč 4,-
Objednávky zasílejte na adresu:
Advent-Orion, Roztocká 5,
160 00 Praha 6-Sedlec

V knize Daniel v 7. kapitole, která je srdcem této apokalypy, je vyličen Boží soud. Podívejme se na tuto scénu a přiblížme si, co viděl prorok Daniel: „Jak jsem se tak díval, spatřil jsem soudní přeličení. Na soudcovskou stoliči usedl Věčný. Měl na sobě sněhobílý oděv a jeho vlasy byly jako čistá vlna. Jeho trůn stál na ohnivých kolenech, šlehaly z něj plameny a vytékala z něj žhavá řeka. Sloužilo mu mnoho tisíc andělů a miliony dalších se zúčastnily jednání jako svědkové. Byly otevřeny soudní spisy. Pfeličení začalo.“ (Dan 7,9.10 – vlastní překlad)

Význam soudu

Soudcem je zde Bůh, který je označen jako Věčný. Porotou a svědky jsou andělé, nebeské bytosti v nesčíslém počtu. Soudní přeličení se koná na základě soudních spisů. Oč na takovém soudu jde? O co se zde jedná? Jaký je jeho smysl? O čem nám vypovídá skutečnost, že Bůh bude soudit svět?

Tak jako golgotský kříž nám zjevuje Boží lásku a spravedlnost, podobně i učení o Božím soudě nám mnohem lépe objasňuje, jaký je Bůh. Tato scéna nám ukazuje, jaká je jeho vláda. Bůh totiž řídí celý vesmír „otevřeně“. Veřejně zjevuje, jak to dělá. Nechce před stvořenými bytostmi nic skrývat, nechce mít před nimi žádné tajnosti. Právě naopak, přeje si, aby mu každá stvořená bytost mohla dobrě rozumět, aby byla na základě jasných důvodů přesvědčena, že je Bohem lásky a spravedlnosti. Bůh nechce žádnou slepou důvěru nebo otrockou poslušnost, ale uvědomělou oddanost, vděčnou lásku a ochotnou službu. Přeje si, aby všichni lidé byli rozumnými, inteligentními bytostmi, aby chápali podstatu a způsob jeho vlády, protože nechce, abychom mu sloužili ze strachu, abychom byli pouze něja-

kými roboty. Přeje si, aby všichni pochopili, že základem jeho vlády je opravdová láska, pravda a spravedlnost.

Bůh si přeje, aby všichni účastníci Božího soudu byli nade vši pochybnost přesvědčeni, že není krutým, despotickým vládcem, ale Bohem lásky. Když uvažujeme o Božím soudu, většinou si myslíme, že jsme to my, kdo je na soudu souzen. Je pravda, že na Božím soudu jde i o nás. Ale Bůh se ve své lásce tak „otvírá“ všem stvořeným bytostem, že chce, aby samy poznaly a rozsoudily, zda jedná podle pravdy, lásky a spravedlnosti. On vychází vstříc a nechává posoudit veškerá svá rozhodnutí a činy, aby se ještě lépe prokázal jeho obdivuhodný charakter. Středem velkého zápasu mezi pravdou a lží, Bohem a satanem, není spasení člověka, ale obhájení Božího charakteru lásky.

Představte si, že byste se dostali do nebe. Jistě byste čekali, že tam najdete například matku Terezu nebo známého evangelisty Billyho Grahama, ale oni by tam nebyli. Místo toho byste tam potkali Adolfa Hitlera. Byli bychom tím velice šokováni. Určitě bychom se ptali, jak je to možné. Jak to, že matka Tereza a Billy Graham neobstáli na soudu, a nacistický vůdce ano? Určitě je to přehnaný příklad, nemyslím si, že by se Hitler mohl dostat do nebe. Jsem však přesvědčen, že v nebi nás bude čekat mnoho překvapení. Možná se tam nesetkáme s lidmi, o kterých předpokládáme, že tam určitě budou, a naopak se tam uvidíme s jinými, o nichž si myslíme, že tam nebudou. Bůh chce dát pádnou odpověď na všechny naše otazníky. Chce předejít všem našim možným pochybnostem o jeho spravedlivém a laskavém jednání. Proto otevírá svůj způsob myšlení a rozhodování k posouzení všem, aby si nikdo ne-

myslel, že jedná svévolně, někomu nadřuje nebo něco chová v tajnosti. Boží soud ozřejmí všechny záhadu, aby každá bytost mohla na základě vnitřního jasného přesvědčení říct: „Ano, Pane Bože, to, co ty děláš, je správné, moudré, laskavé a spravedlivé. Tobě je možné za všech okolností důvěřovat.“ Takováto důvěra není slepá, ale vychází z osobního poznání Boha. Pak ani poslušnost Boha není nekritická, slepá, ale uvědomělá. Pánu Bohu přece nejde o to, abychom byli poslušnými roboty, ale zodpovědnými bytostmi.

Boží láska a svoboda člověka

Bůh je láska a chce zachránit každého člověka. Apoštol Petr velmi vhodně tvrdí, že Bůh má s námi „trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání“ (2 Petr 3,9). Na jiném místě v Bibli se o Bohu říká toto: „To je dobré a vítané u našeho Spasitele Boha, který chce, aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu.“ (1 Tim 2, 3,4) Bůh tedy chce odpustit každý náš hřích. To se může uskutečnit tehdy, když k němu přicházíme takoví, jaci jsme, a prosíme o odpuštění a sílu k novému životu. On nám může odpustit každý hřích, ale nemůže odpustit naši zatvrzelost. S takovým postojem nemůže souhlasit, protože jestliže se nechceme vzdát svého postoje namířeného proti Bohu, pak i všechnoucí Bůh je zde bezmocný, protože respektuje naše rozhodnutí. Bůh nikdy nikoho neznásilňuje. Dává a zaručuje plnou svobodu rozhodování a volby.

Bůh chce člověka obhájit, ne odsoudit

Když my lidé mluvíme o soudu, myslíme na to, že někdo bude od-

Jestliže budeme na Božím soudu odsouzeni, nebude to proto, že jsme hříšníci a hřešíme, nýbrž proto, že jsme s tím nic neudělali.

souzen. Když se však v Bibli říká, že Bůh bude „soudit“, pak to předně znamená, že Bůh chce někoho „obhájit“, „osvobodit“, „omilostnit“, „ospravedlnit“, „prohlásit za nevinného“ atd.

Na této zemi jsou lidé, kteří touží po spravedlnosti a chtějí jednat podle práva. Právo a spravedlnost jsou však dnes pošlapávány. Často jsou lidé, kteří opravdově milují a poslouchají Boha, pronásledováni a prožívají těžkosti. Zdá se, jako by se tady nikdo nezastal toho, kdo dělá dobře. Lež, nespravedlnost a špina jako by měly navrch. Ten, kdo má ostré lokty, je nahoře. Častokrát ten, kdo hodně nadává, jedná bez páteře a jde „přes mrtvoly“, zastává významné postavení. Avšak lidé, kteří to myslí upřímně, pocitivě a dobře, mají laskavé a spravedlivé srdce, jsou všelijak utiskováni, ustrkováni a mají plno problémů. Boží lid v takové situaci často volá: „Jak dlouho ještě, Pane? Až dokud to potrvá?“ Co v takové situaci dělá Pán Bůh? Ta dobrá zpráva spočívá v tom, že Pán Bůh jedná a říká: „Nyní ještě chvilku vydržte. Já vám dám k tomu sílu. Ale přijde doba, kdy nastane soud a já se vás na tom soudu zastanu.“ Prokop Daniel už před 25 stoletími prohlásil: „Vynesen byl rozsudek ve prospěch svatých Nejvyššího.“ (Dan 7, 22 – vlastní překlad) Když Pán Bůh soudí, vynáší rozsudek ve prospěch těch, kdo to myslí opravdově, kdo ho upřímně a čestně milují a nesobecky slouží druhým. Jít na soud znamenalo pro biblicky myslícího člověka velkou naději. Soud byl vlastně místem posledního odvolání. Když byl někdo posmíván, utiskován a pronásledován, mohl se obrátit na soud, aby došel práva. Když my dnes naříkáme nad nespravedlností, prožíváme ústrky a neoprávněné výpady, můžeme s nadějí a jistotou vyhlížet Boží soud, protože Bůh se zastane všech svých věrných.

Bůh tedy chce na soudu člověka obhájit, a ne ho odsoudit. K některým jeho postojům však musí říct ne, pokud jsou v rozporu s pravidly a principy života.

Celý vesmír se může přesvědčit ...

Každý systém, který nemá zpětnou vazbu, zanikne. Boží soud je onou zpětnou vazbou pro celý vesmír, aby se mohly všechny bytosti ve vesmíru přesvědčit, že Bůh jedná se všemi laskavě a spravedlivě. Na Božím soudu tedy nejde předně o spasení člověka, ale o obhájení Boha, protože byl nařčen z toho, že je krutý a jeho vůle se nedá plnit. Středem tohoto biblického učení o soudu není tedy záchrana člověka, ale hlubší zjevení Boží povahy lásky.

Ježíš Kristus soudcem i zachráncem

Podle čeho budeme na soudu souzeni? Podle Božího zákona. Všichni jsme však už předem odsouzeni, protože jsme všichni zhřešili (Řím 3,21). Kdo by tvrdil, že je bez hřachu, je lhář (1 Jan 1,8). Jediný, kdo na tomto světě žil v souladu s Božím zákonem, byl Ježíš Kristus. On je zosobněním zákona. On je tedy tou normou, podle které jsme všichni souzeni. Naši největší tragédií v životě je, když odmítáme Ježíše Krista jako svého zachránce a Pána. Jestliže budeme na Božím soudu odsouzeni, nebude to proto, že jsme hříšníci a hřešíme, nýbrž proto, že jsme s tím nic neudělali. Ježíš Kristus přišel na svět, aby naše hříchy sňal. Na našem postoji k němu tedy nejvíce záleží. Rozhodující v našem životě je, zda se držíme Krista. Pán Ježíš během svého života na zemi řekl, že nebeský Otec mu dal všechn soud do rukou (Jan 5,22). Ten, kdo odevzdal svůj život Pánu Ježíši, kdo mu

věří, kdo ho miluje a poslouchá, „nepodléhá soudu“ (Jan 5,24), to znamená, nebude odsouzen. Ježíš Kristus je naším obhájcem, zachráncem i soudcem.

Jeden mladý muž velmi nešťastně vkročil do křížovatky – doslova přímo pod auto. V posledním okamžiku jej strhl zpátky jeden starší pán. Byl jeho zachráncem. Mladík mu poděkoval. Poznal, že má o jednoho přítele v životě více. Byl šťasten.

Později se tento mladý muž pro svůj špatný život dostal do křížku se zákonem a byl uvězněn. Přišel čas soudu. Když soudce přicházel, všichni se postavili. Najednou se souzený mladík usmál, protože v soudci rozpoznal svého zachránce z křížovatky. Rozzářil se. „Vždyť já vás znám. Vy jste mi před časem zachránil život.“ vykřikl nahlas. Dřívě než soudce usedl, obrátil se na mladého muže a řekl mu: „Příteli, aby nedošlo k nedorozumění. Tehdy na křížovatce jsem byl vaším zachráncem, ale dnes jsem vaším soudcem. Budu vás spravedlivě soudit podle platných zákonů této země.“ Mladý muž zesmutněl.

V Kristu však lze obě skutečnosti spojit. On může být naším soudcem i zachráncem zároveň, protože soudce je vlastně vysvoboditel.

Ježíš Kristus – jistota naší zachrany

Ježíš Kristus chce být pro každého z nás soudcem, tedy vysvoboditelem. Chce nás vysvobodit z moci zla, hřachu a satana. Chce být naším přítelem. Chce nás zachránit, ospravedlit. Jen toho, kdo se nechce nechat vysvobodit z otroctví hřachu, je soudce nucen odsoudit, protože už pro něho nemůže nic udělat. Náš Soudce vykonal vše, aby nás zachránil. Sestoupil z nebe a dal za nás život na golgotském kříži. Kdo tuto nezíštnou, vel-

kolepou nabídku milosti odmítl, tomu již nelze pomoci. Tento Soudce, který udělal pro záchrannu člověka maximum, jej pak musí odsoudit, protože Bůh nenávidí hřich. Kdo se ztotožní s hřichem a nechce se ho zbavit, je přenechán sám sobě. Tragédie spočívá v tom, že navzdory úžasné možnosti záchrany zatvrzely člověk si sám vybral zkázu. Nejvyšší Soudce jen potvrzuje, že se toto tragické rozhodnutí stalo realitou. Aby nás Bůh mohl na soudu omilostnit, potřebujeme se s Kristem nejen seznámit, ale i sprádelit, přjmout jeho lásku, milost a spravedlnost už nyní. Bez této milosti jsme ztraceni. Žijeme-li s Kristem v přátelském vztahu, nemusíme se bát soudu, protože on touží po tom, aby nás mohl zachránit. Pak nebudeme mít jenom naději na obhájení, ale i jistotu, že nás zachrání. Nebudeme muset žít ve strachu nebo s obavami před soudem.

Apoštol Jan nás vyzývá: „Nyní tedy ... zůstávejte v něm, abychom se nemuseli bát, až se ukáže, a nebyli jím zahanbeni při jeho příchodu.“ (1 Jan 2, 28) Dále tentýž pisatel zdůrazňuje: „V tom jeho láska k nám dosáhla cíle, že máme plnou jistotu pro den soudu ... Láska nezná strach; dokonalá láska strach zahání, vždyť strach působí muka, a kdo se bojí, nedošel dokonalosti v lásce.“ (1 Jan 4,17.18) Jen tehdy, když jsme v Kristu Ježíši, když jsme mu odevzdali svůj život, když mu patříme, můžeme přemáhat strach a získávat stále větší důvěru a jistotu. K této jistotě, k osvobození od zahledění do sebe a k radosti nás vede náš laskavý a spravedlivý Bůh-Soudce, Vysvoboditel. Poselství o tom, že Bůh je náš soudce, je tedy opravdu dobrou zprávou.

Bůh je láska a chce zachránit každého člověka. Apoštol Petr velmi vhodně tvrdí, že Bůh má s námi „trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání.“ Na jiném místě v Bibli se o Bohu říká toto: „To je dobré a vitané u našeho Spasitele Boha, který chce, aby všechnu lidi dosáhl spásy a poznání pravdy.“

THDr. JIRI MOSKALA

FOTO: ARCHIV

„ZDE RÁDIO HLAS NADĚJE“

Zaslechli jste už někdy v éteru tato slova? Pokud ano, potom se v následujících rádích můžete dozvědět, kdo je vyslovil – a pokud ne, pak máte o důvod víc k tomu, abyste si je přečetli.

Rádio Hlas naděje, jehož čeština zní ze slovenského vysílače „už“ od 1. ledna tohoto roku, je zřejmě nejmladším křesťanským vysíláním, které na našich rozhlasových vlnách můžete zachytit.

Hlas naděje sídlí na pražském Smíchově. Redakce, kancelář i nahrávací studio vytváří v návštěvníku dojem tvořivé aktivity. A není to jen dojem. Vždy připravit denně několik desítek minut programu není pro čtyři lidi určitě snadné.

Tým Hlasu naděje:
redaktor Jan Bártá, ředitel Oldřich Wagenknecht,
technici Miloš Pářík a Tomáš Slovárek.

Jeden z nich – ředitel Oldřich Wagenknecht říká: „Toto rozhlasové vysílání ‘sponszuje’ cirkev adventistů s. d. Navazuje na ty nejlepší tradice adventistického rozhlasového vysílání, jehož kořeny sahají v celosvětovém městě až do Ameriky třicátých let. Vysílání se postupně rozšířilo do mnoha zemí světa – do Austrálie, Afriky a v roce 1947 i do Evropy. Dnes je známé pod zkratkou AWR – Adventist World Radio (adventistické světové rádio). Začátky našeho vysílání (mimořádem, čeština se stala třicátým třetím jazykem, ve kterém AWR vysílá) sahají do roku 1992, kdy bylo rozhodnuto, že bude zřízeno tohle studio. Po měsících přestavby a příprav jsme 1. ledna tohoto roku začali vysílat.“

A co Hlas naděje vlastně vysílá? Jaká je jeho programová struktura? Hovoří redaktor a spíkér Hlasu naděje Jan Bártá (to je ten hlas, který nejčastěji vyslovuje větu „Zde rádio Hlas naděje!“): „Vysíláme pravidelně půlhodinu denně, ale máme i tzv. „opakovací program“. Jednotlivé programy jsou tematicky zaměřené. Každý den je věnován jiné oblasti. Konkrétně: v neděli je první čtvrt hodiny většinou věnována setkání s křesťanskou písničkou; tentle program připravuje Radek Jonczy. V další čtvrt hodiny hovoří kazatel Jaroslav Slovárek, a to v programu nazvaném „Kniha, která předběhla svoji dobu“, o Bibli.“

V pondělí se podrobněji zamýšlime nad poselstvím, které má Bible pro dnešního člo-

HLAS NADĚJE
vysílá pro Vás
každý den
v krátkovlnném pásmu 49 m
na frekvenci 5490 kHz
dopoledne od 10.00 do 10.30 hod.
odpoledne od 17.00 do 17.30 hod.

Napište nám, jak nás slyšíte a co byste v našem vysílání chtěli slyšet! Naše adresa: Hlas naděje, Peroutkova 57, 150 00 Praha 5

věka – v současnosti si v tomto programu můžete vyslechnout krátké vstupy, které připravil Jaroslav Šotola.

Úterní program jsme nazvali „Oni, ty a já“ a věnuje se otázkám rodiny a mezilidských vztahů. Zveme do něj odborníky jako například doc. Matějčka nebo doc. Křivoohlavého a hovoříme s nimi o poznání sebe sama, o štěstí, o mezilidských vztazích. Zabýváme se zde například i problémem adopce, výchovy „problematických“ dětí, „retardovaných“ dětí – do studia zveme i rodiče, kteří hovoří o tom, jak se jim daří ve výchově takových dětí. Hovořili jsme a hovoříme o rozvoji a výběru o partnerských vztazích v manželství...

Ve středu vysíláme program, který jsme nazvali „Přemýšlime nad Bibli“ – v něm se zabýváme osobou Ježíše Krista. V tento den zveme do studia především teology. Byl tu už například ThMgr. Vítězslav Chán, v současnosti spolu s ThDr. Danielem Dudou otevřáme Janovo evangelium. To, o čem hovoří, i to, jak hovoří, je velmi zajímavé a jsme mu za jeho výklad velice vděčni.

Čtvrtok je věnovaný zdraví – snažíme se lidem pomoci a prakticky jim poradit, jak lépe a zdravěji žít. V pořadu už vystupovala řada lékařů – zmíním alespoň MUDr. Petra

Posloucháme Vás, Pán Vám žehnej!
G. M., Gerlachov, Slovensko

Pribiše, který je v současnosti na studijním pobytu na Univerzitě Loma Linda v Kalifornii.

Páteční program je zajímavý tím, že je velmi rozmanitý. Nazvali jsme ho „Zrcadlo, zrcadlo, řekni mi...“ a setkáváme se v něm s mnoha zajímavými lidmi. Chceme v něm zprostředkovat náš pohled na život. Například náš spolupracovník Petr Brousil klal lidem na ulici otázku, co je štěstí, jakou mají představu o štěstí..., a potom následují úvahy – naše i různých odborníků o té či oné oblasti života. V pátek jsme už s mikrofonom navštívili i věznici, měli jsme zde ve studiu zástupce biblické společnosti, řediteli humanitární organizace ADRA, který právě přijel ze Sarajeva apod. V tomto programu pravidelně hovoří také naše spolupracovnice Pavla Šustková, a to v části, která se nazývá „Budování charakteru“. Naším dalším dobrým spolupracovníkem je Tomáš Kábrt, redaktor Plzeňského deníku – ten dělá napří-

Zcela náhodou jsem dnes, 15. 1. 1994, v nedělním vysílání zaslechl Vaš hlas a protože Vaše hezká slova a Vaše výzva či přání ohlášit se Vám mě ihned posadila za tuto psaci mašinu, abych Vám dle Vašeho přání nejenom sdělil libovolnost náplně Vašich pořadů, ale také Vám popíral, abyste vytrvali ve své myšlence a práci a měli v budoucnu hezké pořady, které i umlděvajícím dávají naději a chut do dalších dnů všedního dne a života. Denně, opakuji znovu, denně citím, že mi něco, někdo dává novou sílu a pomáhá mi – snad opravdu na každém kroku a ve všem konání a počinání, a jsem si naprosto jist, že tato síla a vedení mého života přichází shora – od Pána.

Nemohu proto svůj dopis zakončit jinak než tici:

DĚKUJI TI, PANE MUJ

a mnoho štěsti, přátelé.

M. M., Curych, Švýcarsko

klad cyklus „Výklad k Desateru“ – jeho svěží pohled na věc je velmi zajímavý.

Sobotní vysílání – to je v podstatě čtení z Písma. Uzavřeli jsme Janovo evangelium, v současnosti připravujeme Skutky apoštola. Všechny programy připravujeme za pomocí týmu nadaných spolupracovníků.“

Tolik Jan Bárta. A jaké jsou ohlasy na toto vysílání? Dopisy přicházejí z Čech, ze Slovenska, ze Švýcarska, z Francie, z Německa..., ale nakonec, posudte sami – příkladám několik ukázek.

„Jak by měla vypadat budoucnost vašeho vysílání?“ – byla moje poslední otázka – tentokrát opět pro O. Wagenknechta. „Naše programy jsou zatím vysílány z Rimavské Soboty na krátkých vlnách, což není vždy nejideálnější. Tento vysílač je zařízený především pro vysílání do té vzdálenější ciziny, např. do Ameriky, Afriky nebo Austrálie. V současné době se připravuje výstavba nového anténního systému pro bližší oblasti, který po uvedení do provozu výrazně zlepší

Včera jsem si přečetl na 2. stránce 8. čísla týdeníku Rozhlas malý článek o Vašem vysílání. Před 14.30 hodinou jsem si vyladil 5940 kHz a zaslechl čtení z evangelia sv. Lukáše o Ježíši, který se ve 12 letech ztratil v chrámu jeruzálemském. Po Vašem odhlášení jsem čekal na německé, francouzské či anglické vysílání. Vy jste se však odmlčeli.

Protože bych se rád dozvěděl nějaké podrobnosti o Vašem vysílání, obracím se na Vás s prosbou o sdělení Vašeho křesťanského názoru,

zda se jedná o nějakou křesťanskou sektu, jaký máte poměr k Ekumenickému hnutí, usilujícímu o sjednocení všech křesťanů, aby se naplnila Kristova modlitba: „Aby všichni jedno byli“ a o celkové Vaši činnosti.

Za Vaši zprávu Vám děkuji předem a jsem s pozdravem,
R. S., Česká republika

Mapa znázorňující vysílání AWR v celosvětovém měřítku. Ze Slovenska se zatím vysílá v češtině pro střední a západní Evropu, v hindštině a angličtině pro oblast jižní Asie, v angličtině a francouzštině pro Afriku, v arabském pro Střední východ, v němčině pro západní Evropu a speciální program v angličtině pro celý svět.

Technici při digitálním zpracovávání záznamu v pražském studiu.

Zasílám Vám srdečný pozdrav s upřímným poděkováním za vaše vysílání. Je výjimečné svým obsahem, přístupem k hodnotám, myslím k těm skutečným hodnotám v lidském životě. Chci Vám oznámit, že poslech vašich relaci mi přináší do každodenního života naději, pokoj, porozumění a lásku k blížním.

M. A., Trnava, Slovensko

Něco přes týden poslouchám vaše vysílání, někdy se mi to daří, někdy je to moc rušeno. A druhý důvod je, že pracuji na dvě směny. Když mám ranní, tak vás neslyším vůbec.

Mám k vám jednu velkou prosbu. V pondělí jsem slyšela první část „Výkladu Nebukadnesarova snu“. Když budete číst druhou část, budu mit ranní. Je možné si u vás objednat kazetu na dobírkou s celým výkladem?

J. V., Krnov

poslech českého Hlasu naděje. Do té doby by se posluchači především z paneláků (kde z technického hlediska můžeme hovořit o tzv. Faradyově kleci) měli pokusit připojit se na nějakou vnější anténu, například i na tzv. společnou televizní anténu. Pokud některí posluchači mají v současné době nižší kvalitu příjmu, mohou si u nás objednat naše programy nahrané na magnetofonových kazetách. Tuto službu poskytujeme zdarma, účtuji jen cenu kazety a poštovné, tj. asi 40 Kč. Naši perspektivu vidíme v tom, že se budeme etablovat i do regionálních vysílačů VKV, o což se snažíme vlastně už nyní.

Nedávno jsem měl jednání s feditelem Rádia Kobra-Classic, máme zájem o spolupráci s Rádiem Collegium i s Českým rozhlasem. Od května vysíláme také na ostravském Radiohradu (102,5 MHz) každý čtvrtok v 17.00 a v 23.00 (repriza).

Chceme-li hovořit o té vzdálenější budoucnosti, chtělo by AWR vysílat i pomocí družic. I u nás už přibývá vlastníků digitálního rozhlasového příjmu (je to v podstatě něco podobného jako družicová televize). V budoucnosti se samozřejmě počítá také s vysíláním ve slovenštině.

„Zde rádio Hlas naděje!“ Až v éteru někdy při ladění Vašeho přijímače zaslechnete tato slova, nepřelaďte najinou stanici, vždyť právě k Vám hovoří někdo, kdo chce, aby i do Vašeho života záfilo stále více parsků naděje.

PETER POLASKO

KDYŽ BLIŽNÍ NENÍ JEN PRÁZDNÝM POJMĚM

K významným osobnostem posledních desetiletí patří Dwight D. Eisenhower. Osvědčil se jako vrchní velitel spojeneckých vojsk za druhé světové války i jako prezident Spojených států v letech 1953-1960. Občas předváděl svým přátelům pomocí jednoduchého znázornění, v čem spočívá umění vést jiné. Položil na stůl provázek se slovy: „Zatáhněte za něj a provázek se bude pohybovat, kamkoliv budete chtít. Když ale budete do něj tlacit, nepohnete s ním žádoucím směrem.“

Clověk nesnáší donucování. Chceš-li si získat respekt těch, s kterými žiješ, nebo které vedeš, musíš vytvářet důsledný model pozitivnosti a oddanosti. To dělal Ježíš. On s námi zde na zemi žil, strhával svým příkladem k následování a stanovoval pro lidské vztahy principy, které dosud nebyly překonány. Ve svém životě i naučeních představil nejbezpečnější pravidla harmonického soužití. Pokusme se přiblížit si z bohatství jeho odkazu, jak nám jej zaznamenala evangelia, alespoň tří:

Tvůj bližní je draze vykoupený

Apoštol Petr píše: „Víte přece, že jste z prázdnoty svého způsobu života nebyli vykoupeni pomíjitelnými věcmi, stříbrem neb zlatem, nýbrž převzácnou krví Kristovou.“ (1 Petr 1,18.19)

V materialistickém pojetí je člověk hodnocen jako biologický stroj, jehož hodnota vyplývá z délky možného provozu. V tom případě je nemoc a stáří nezaviněnou degradací. Zkušenost nás však učí, že životní pohoda a štěstí není výsledkem

produkivity, skvělých obchodních šancí nebo konzumu vášní či kvant vědění a informací. Žel, náš vztah k bližním určují převážně zkušenosti, které s nimi máme. Zůstaneme-li pouze při nich, snadno vystačíme se rčením: člověk člověku vlkem. Jestliže jsme však prožili lásku a vykoupení Pánem Ježíšem Kristem, jsme schopni rozdávat dobro, lásku a přátelství a totéž smíme očekávat. Statistiky svědčí o tom, že větší část utrpení a bolestí lidstva je v podstatě způsobena sobectvím. Ten menší díl bolestí dokáže moderní medicína tlumit. Ale bez uznání vyšší hodnoty člověka se nezbavíme konfliktů v sobě, v rodině, na pracovišti ani mezi národy.

Ježíš představil prosté pravidlo vyvážených vztahů

„Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jednejte s nimi...“ (Mat 7,12)

Casto nejsme schopni přijmout druhého takového, jaký je, protože jsme ještě zcela nepřijali sami sebe. V Bibli není napsáno: „Miluj svého

V materialistickém pojetí je člověk hodnocen jako biologický stroj, jehož hodnota vyplývá z délky možného provozu.

V tom případě je nemoc a stáří nezaviněnou degradací.

Zkušenost nás však učí, že životní pohoda a štěstí není výsledkem produkivity, skvělých obchodních šancí nebo konzumu vášní či kvant vědění a informací.

„Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jednejte s nimi ...“ (Mat 7,12)

Často nejsme schopni přjmout druhého takového, jaký je, protože jsme ještě zcela nepřijali sami sebe.

V Bibli není napsáno: „Miluj svého blížního MÍSTO sám sebe“, ale „JAKO sám sebe“.

Obě formy lásky, k sobě i k blížnímu, jsou v tomto přikázání nerozlučně spjaty.

bližního MÍSTO sám sebe“, ale „JAKO sám sebe“. Obě formy lásky, k sobě i k bližnímu, jsou v tomto přikázání nerozlučně spjaty. Pokud jde o druhého, je třeba se vclítit do jeho situace a chvíli s ním „jít“. Lepší pochopení může pomoci i k lepšímu vztahu.

Ježíš jde ještě dál, když žádá: „Milujte své nepřátele.“ (Mat 5,44) Zkrvavený svými katany se modlí: „Otče, odpust jim, vždyť nevědí, co činí.“ (Luk 23,34) Úmyslná nevědomost a nepochopení bývá nejčastěji přičinou špatných vzájemných vztahů.

V 19. století válčily některé domorodé kmeny na Novém Zélandu s britskými okupačními vojsky. Britský generál Cameron tábořil se svými vojáky na břehu řeky Waikato. Po těžkých bojích byli vyčerpáni a chyběl jim proviant. Očekávali nový útok maorských bojovníků. Vtom signalizovala hlídka, že se k nim plaví několik velkých kánoi. Vojáci se zbraní v ruce očekávali to nejhorší. Ale místo člunů s bojovníky uviděli čluny naložené kozím mlékem a bramborami. Maorové vytáhli své lodě na pláž a řekli ohro-

meným nepřátelským vojákům: „Doslechli jsme se, že máte hlad. V knize, kterou nám přinesli misionáři, se říká: Jestliže tvůj nepřítel hladovi, dej mu jist. Jste naši nepřátele a máte hlad? My vám dáme jist.“ Maorové rychle vyložili své zboží a pokojně se vrátili do vesnice. Opravdu: nejlépe se „zbavíš“ svého nepřítele, když z něj uděláš svého přítele.

S pohledem do věčnosti žij lépe už dnes

Cíl, který v životě sledujeme, ovlivňuje i mezilidské vztahy. Zde platí, že „cílem nutno měřit cestu“. Je rozdíl, je-li pro mne časný život vším, anebo jím jen procházím. Jdu-li SEM, anebo jen TUDY. Apoštol Jan uvádí důsledky života s perspektivou věčného života: „My víme, že jsme přešli ze smrti do života, protože milujeme své bratry.“ (1 Jan 3,14) Křesťané bez této praxe jsou výsměchem křesťanství, naprostě bez pozitivního vlivu. Je-li většině lidí přítomný život jedinou šancí, pak je soběstřednost a sobectví zcela přirozené. I když tě mohou peníze, talent a náruživost v užívání dočasně uspokojit, nemoc a stáří stejně stahuje smyčku tvého času. Vyhovuješ-li jen a jen sobě, dostaví se následky. Žiješ-li však s Kristem pro bližní, budeš sklízet výsledky. Vždyť takový život přináší požehnané „úroky“. Člověk prostě nemůže dosáhnout dál, než se „stát Božím dítětem“.

Pane, pomoz mi umrtvovat mé sobectví a dej, abych myslel na to, co potřebují jiní. Způsob to, Pane, abych nehledal jen uspokojení svých vlastních zájmů, ale abych tak mohl pomoci druhým.

ALOIS BÁRTA

ILUSTRACE ARCHIV

- ◆ Období mezi druhým a třetím rokem je báječnou dobou. Konečně je dítě tak velké a rozumné, že spolu můžete leccos podniknout.
- ◆ Mluvit se dítě učí napodobováním. Mluv proto pomalu a zřetelně. Komentuj to, co spolu děláte, ale ne miminkovskou řečí. Proč by mělo tvé dítě vyrůstat dvojjazyčně: s miminkovskou a spisovnou češtinou?
- ◆ Chraň se neustálého komandování, manipulování a dělání návrhů. Tvým mottem ať je: „Hodně svobody! Málo rozkazů! Málo pravidel!“
- ◆ Děti jsou dobrými posluchači. Určitě dojdeš k závěru, že pro dětské uši není vhodné všechno, o čem hovoříš se svým manželem nebo s návštěvou.
- ◆ Tulení a mazlení se je nezbytné pro vytvoření pocitu bezpečí. Některé děti se o to postarají samy, jiné jsou nesmělé. Nedopust, aby některé z tvých dětí přišlo zkrátka.
- ◆ Když si přejete další miminko, předejděte žárlivosti tím, že na to své dítě moudře připravíte.
- ◆ Starší dítě nesmí mít jen povinnosti, ale také věku přiměřené výhody. To mu pomůže lépe unést těžké postavení staršího sourozence.

Konečně si můžete rozumně popovídat ...

Je to paráda, že si se svým dítětem můžete rozumně popovídat. Dělej to co nejvíce. S vykulenýma očima tu bude stát a pokoušet se ti něco vysvětlit. Dívej se mu přitom do očí a povzbuzuj je k vyprávění. Tak si budete lépe a lépe rozumět.

Mluvit se učí napodobováním. Mluv proto pomalu a zřetelně. Komentuj všecko, co spolu děláte: „Ted půjdeme nakupovat, nechceš dojít pro tašku ...?“

Můžete mu sdělovat i věci, o kterých si myslíš, že jim ještě nerozumí: „Musím zavolat na nemocenské pojištění kvůli potvrzení.“ Dítě se bude snažit vyslovovat po tobě známá i neznámá slova. Opakuj je se správnou výslovností a doplňuj je, jedná-li se o celé věty: „Táta!“ „Ano, přichází táta.“ „Tam, haf,

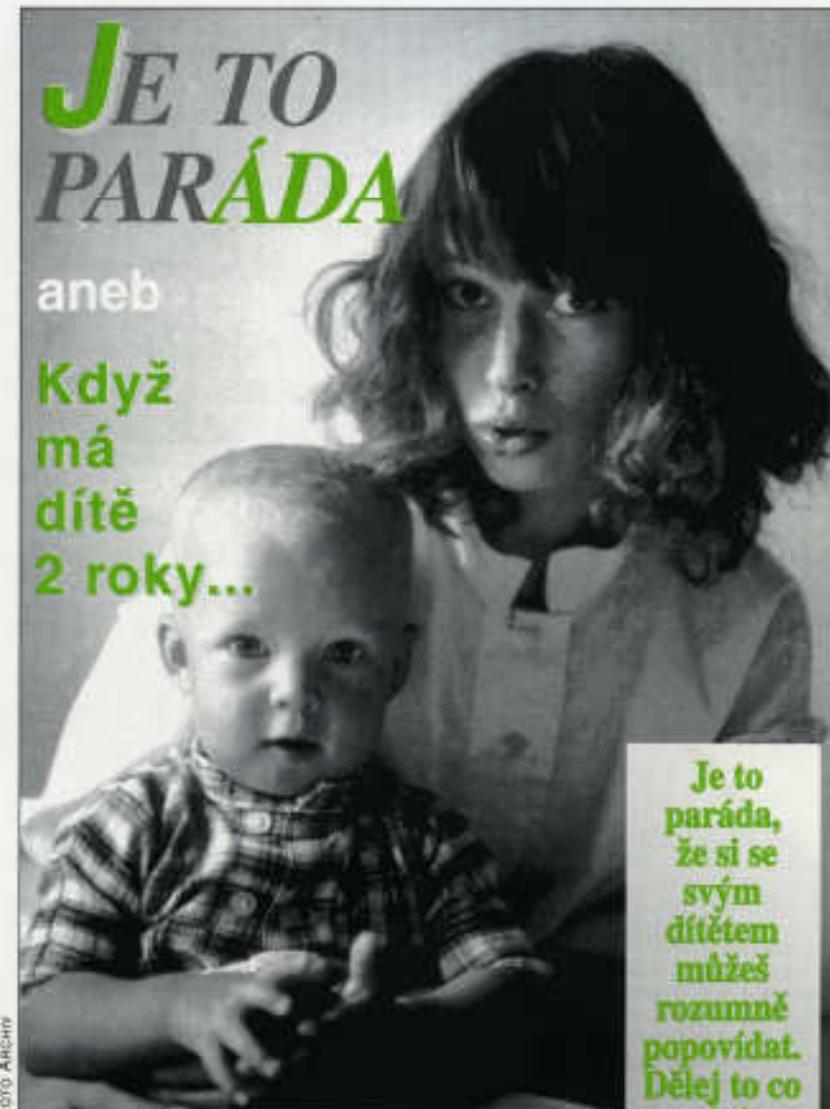

Foto: Archiv

JE TO PARÁDA

aneb

**Když
má
dítě
2 roky...**

Je to paráda, že si se svým dítětem můžete rozumně popovídat. Dělej to co nejvíce. S vykulenýma očima tu bude stát a pokoušet se ti něco vysvětlit. Dívej se mu přitom do očí a povzbuzuj je k vyprávění. Tak si budete lépe a lépe rozumět.

haf.“ „Správně, tamhle běží veliký černý pes.“

Nemluv s dítětem miminkovskou řečí – „jit pá pá“ a podobně. Zná to sice roztomile, ale vůbec mu tím nepomůžeš. Nejdřív ho naučiš miminkovské výrazy a pak si má osvojit spisovnou češtinu; tak raději hned od počátku správně.

Úcta k malé osobnosti

Když řekneš: „Přines už konečně ty noviny!“, „Udělej to!“, „Nech toho!“, rozumí tomu. Jak pěkné, a přece je v tom skryto jedno nebezpečí. Úzkostliví, dominantní a nervózní rodiče mohou upadnout do pokušení své dítě příliš manipulovat nebo mu moc rozkazovat. Tím škodi sami sobě.

Dítě potřebuje svobodu. Když je neustále omezováno nebo komandová-

no anebo pořád poslouchá návrhy, co by mohlo dělat, určitě se to na něm odraží. Přizpůsobivé dítě si nebude samostatně hrát, ale bude pořád čekat na podněty od matky. Jiné bude reagovat jako rebel: Zacpe si uši a bude si dělat, co chce.

Oba tyto extrémy ve vztahu rodičů a dítěte pozorují velmi často. Já a můj manžel jsme se naučili moc nemluvit, podle hesla: „Málo slov, málo pravidel!“ Ale když už něco řekneme, pak to má být podložené a pak také od dítěte očekáváme, že poslechně, nejpozději napodruhé nebo napotřetí. Dítě, které má jinak dostatek svobody, si dá říci spíš než dítě, které je celý den zahrnováno příkazy.

Dávej si pozor na to, jak se svým dítětem mluvíš. Když od něj něco očekáváš, klidným hlasem řekni: „Prosím!“ A po splnění úkolu poděkuj. Tón, kterým se v rodině mluví, by měl být „zvratný“, tj. jak mluvíš s dítětem ty, smí mluvit také dítě s tebou! To ti hned od počátku zabrání užívat některých způsobů vyjádření nevole. Nebo se s potěšením necháš titulovat „blbečku“ nebo „dubová palice“?

Jestliže ti působí těžkosti tvůj temperament, uvědom si, že tvé dítě je Bohům vlastnictvím a je ti svěřeno jen po dobu své nezletilosti. S osobním darem

od Boha Stvořitele bys měla zacházet s velkou péčí a úctou.

Společné soužití je hezčí, když spolu rodiče a děti jednají se vzájemnou úctou. A to začíná v prvních letech života.

Ležím na kanapi a odpočívám. Přichází moje malá dcerka a rozsvítí světlo. „Mami, prosím pěkně,“ volá. Nereaguji. „Mami, prosím!“ Zase si toho nevšimám. „Mami, prosím! Mami, prosím!“ Konečně se mi rozsvítí: „Děkuju, moje zlato!“ Spokojená, se širokým úsměvem ve tváři odběhne. To to ale trvá, než se rodiče konečně naučí dobrým způsobům.

Ne všechno je pro dětské uši

Děti jsou dobrými posluchači. Jako mladí manželé jsme byli zvyklí kdykoliv si o čemkoliv povídат. Pak přišlo prvních šest ratolestí. Zase sedíme u oběda a hovoříme o jednom pastoračním problému. Najednou zpozorují, že kolem nás utichají všechny zvuky a děti tu sedí s napjatýma ušima. Znaly osobu, o které jsme si povídali.

Uvědomili jsme si, že čas hlubokých rozhovorů v přítomnosti dětí je pryč. Když pak jeden z nás přece jen začal před dětmi hovořit o důvěrných věcech, podivil se mu ten druhý významně do očí, případně ho kopl do kotníku. „Au! Ach ano. Díky, že mi to připomněl/la.“

Tulení a mazlení se

Projevovat lásku jen slovy nestačí, lásce je třeba dát výraz i v tělesné oblasti.

Dítě by mělo být obklopeno láskou v duševní i tělesné rovině. Ujistí se, jestli tomu tak skutečně je. Udělej si čas na mazlení a laškování. Některé děti se o to postarájí samy, jiné ne. Těm pak musíš obzvláště dopřát svou tělesnou blízkost.

Tímto způsobem se dá často s láskou předejít dokonce i vzteků a mrzutosti. Tvé dítě je nadurděné, trucovitě špulí pusu. Ty ovšem nezareaguješ tvrdě a odmítavě, ale přitáhneš ho k sobě a řekneš: „Pojď sem, kotě, zdá se mi, že asi potřebuješ zvláštní porci lásky. Pojd, pomazlíme se spolu a hned ti bude líp.“

CLAUDIA MÜHLANOVA
(Z KNIHY „JEN KLID, MAMINKO!“)

Advent-Orion nabízí:

Claudia Mühlanova

Jen klid, maminko!

Podněty pro výchovu dětí do tří let

Jakže? Jste matka a žena v domácnosti – a zdá se Vám, že už jste u konce svých sil? A to jen proto, že Váš dvouletý syn „vydá za deset“ a neustále se stará o rozruch v rodině? Zdá se Vám, že je to nenapravitelný dareba a že ho nemůžete nikdy vychovat?

Pak si přečtěte tuto knihu. Maminka třinácti dětí Vám prozradi,

- *co se dá a co se nedá čekat od malého dítěte,*
- *jaké jsou meze svobody dítěte,*
- *kdy je lepší raději se kousnout do rtů než zasáhnout,*
- *jak se má rodinné klíma chránit před „přehrátím“ či před „podchlazením“!*

Claudia Mühlanova je žena v domácnosti a matka 13 dětí ve věku od 3 do 21 let. Spolu se svým manželem napsala několik knih o výchově, které se v SRN těší velké oblibě. Toto je jedna z nich.

Brož., 144 stran formátu 11x18 cm, cena Kč 48,-

NA NÁVŠTĚVĚ V JURSKÉM PARKU

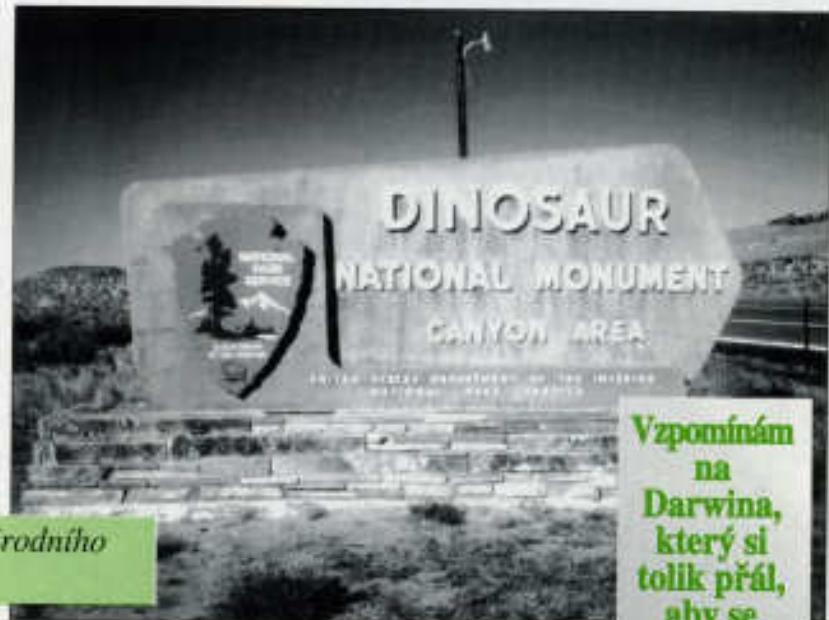
Na malém prostranství vedle benzínové stanice stála skupina dinosaurů. Ano, dinosaurů, ale byly to jen betonové figuríny. Právem zde stály, protože toto městečko ležící na hranici států Utah a Colorado v USA se jmenovalo Dinosaur. Zmocnilo se mě vzrušení. Tak jsme zde.

Kámen oznamující, že vstupujete do národního parku DINOSAUR.

Někde poblíž se nachází jedno z nejznámějších nalezišť kostí dinosaurů v USA. Po natankování benzínu se orientujeme podle značek, které nás vedou ven z tohoto malého městečka amerického středozápadu s typickými dřevěnými domky až ke vstupu do národního parku DINOSAUR.

Je polovina října a návštěvníků není mnoho, i když je velmi příjemné počasí, zvané „indiánské léto“. V romantických dřevěných srubech je umístěna správa parku, který má rozlohu mnoha desítek čtverečních kilometrů. V recepci dostáváme propagacní letáky a mapy. Je zde mnoho míst s přírodními krásami, která by stála za návštěvu. My však jedeme za dinosaury.

Orientujeme se podle mapy a zjišťujeme, že se musíme vrátit zpět, projet městečko Dinosaur a pak proti proudu řeky Green River. Řeka tvoří

velice romantické meandry uprostřed skalnaté pustiny. Koryto řeky se stále více zařezává do hlubokého kaňonu. Skály kolem mají načervenalou barvu. Jsou holé, jen sem tam porostlé trsy sluncem sežehnuté trávy. Krajina přizraků. Dobrá asfaltová silnice končí na prostranném parkovišti nad řekou.

Na skalnatý kopec před námi přiléhá velká skleněná hala jako kryt plaveckého bazénu. Do ní se vchází přes podstatně nižší kruhovou budovu. Nedočkavě bereme fotoaparáty, zamykáme náš obytný automobil a vstupujeme do budovy. V kruhové části je prodejna suvenýrů, které tvoří převážně figurky dinosaurů či stavebnice, ze kterých si děti mohou sestavit kostru nějaké té předpotopní oblasti.

Nás však přitahuje ta nadkrytá a zasklená skála. Již také stojíme přímo proti skalnímu masivu, ve kterém je vidět změřené kosti, části kosterních

Vzpomínám na Darwina, který si tolik přál, aby se nalezly kosti nějakých živočichů, kteří by byli přechodnými články mezi jednotlivými druhy, a tím podpořili správnost jeho evoluční teorie. Poctivě ale napsal: „Nedostatek kosterních nálezů stojí proti mým zde uvedeným závěrům.“

Na otázku, kterou vědci řeší od okamžiku, kdy se objevila první kostra těchto veleještěrů:
„Co bylo příčinou jejich zániku?“ světově proslulá polská paleontoložka, prof. Zofia Kielanová

Jaworowská, odpovídá:
„Je to jedna z nejobtížnějších otázek, na kterou dosud paleontologové nedovedli uspokojivě odpovědět.“

konce i lebka s řadou zubů, jako od pohádkového draka. Výhružně na nás hledí prázdným očním důlkem.

To, co vidíme před sebou, není nějaké opuštěné naleziště, ale vědecké pracoviště. Je tu umístěna pracovní plošina, která se pohybuje zavřená na lanech a kolejnici jak horizontálně, tak i vertikálně. Z této plošiny paleontologové opatrně a trpělivě pomocí dlát, kladivek, špachtli a štětců dobývají stále další kosterní zbytky dinosaurov. Pracuje se zde od roku 1905, kdy paleontolog Douglass toto naleziště objevil. Jedním z prvních nálezů byla dokonale zachovalá 25 metrů dlouhá kostra dinosaury, která je nyní v Carnegieho muzeu v Pittsburghu. To vše je možné se dočít na panelech vystavených na ochoze, z kterého prohlížíme skálu.

Ve vitrínách jsou vystaveny zbytky drobnějších živočichů, které se tu také nalezly. Velmi zajímavé je, že je tu řada těch, kteří žijí i v naší době a svůj vzhled a způsob života vůbec nezměnili. Vidíme krunýře želv a škeble říční.

Vzpomínám na Darwina, který si tolik přál, aby se nalezly kosti nějakých živočichů, kteří by byli přechod-

nými články mezi jednotlivými druhy, a tím podpořili správnost jeho evoluční teorie. Poctivě ale napsal: „Nedostatek kosterních nálezů stojí proti mým zde uvedeným závěrům.“ Darwin se ale domníval, že se snad časem někde takoví přechodní živočichové vykopou. Faktem je, že je nevykopali. Naopak na celém světě se nalézají kosti těch druhů zvířat, která žijí i dnes a od svých zkamenělých druhů se vůbec neliší. Nebo kosti zvířat, která vyhynula a dnes již neexistují, což jsou právě dinosaurové.

Nauka, že to obrovské množství druhů zvířat vzniklo pouhou proměnou – evolucí jedných druhů v jiné, je ničím nepodložená teorie, ale ne vědecký fakt. Naopak, právě paleontologické nálezy spíše dokazují biblickou zprávu o speciálním stvoření živočišných a rostlinných druhů na počátku světa.

Během těchto úvah sestupujeme až ke skále a s lehkým vzrušením osaháváme kosti vystupující na povrch skály. Změří kosti. Mezi nimi vyniká stehenní kost dinosaury dlouhá asi 1,60 m. Myslíme přitom na otázku, kterou vědci řeší od toho okamžiku, kdy se objevila první kostra těchto veleještěrů. „Co bylo příčinou jejich zániku?“ Světově proslulá polská paleontoložka, prof. Zofia Kielanová – Jaworowská, odpovídá: „Je to jedna z nejobtížnějších otázek, na kterou dosud paleontologové nedovedli uspokojivě odpovědět.“

Díváme se na kosti těch podivných tvorů jako zabetonovaných ve skalním masivu. I laika napadne, že jen voda, obrovský příval vod mohl tato obrovská těla zatlačit na hromadu a na ně navršit nános hlíny, který zkameněl.

Je mnoho vědců, kteří jsou o tom přesvědčeni. Nepochybují o tom, že zánik dinosaurov byl způsoben celo-

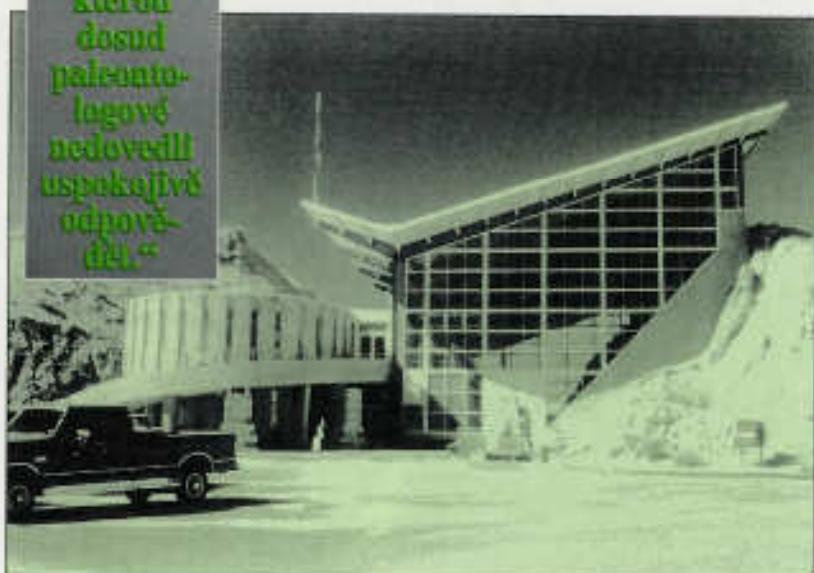
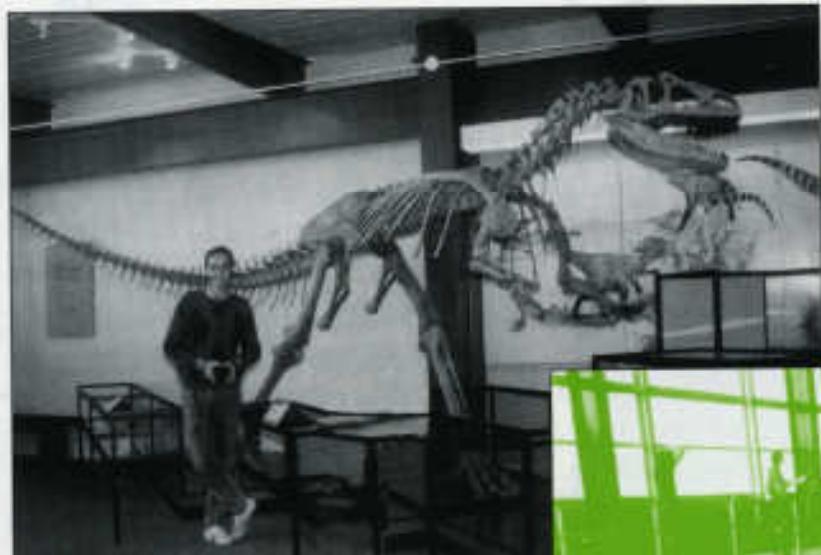

FOTO: AUTOR

Zasklený skalní masiv – expozice nálezů kostí veleještěrů.

Uvnitř haly.

světovou potopou tak, jak o ní podává zprávu Bible. To je také jediné jasné a rozumné vysvětlení zániku těchto ještěrů.

Mlčky stojíme před skálou s pozůstatky svědků předpotopního světa. Tvorů, kteří byli mohutnější, než je cokoli, co dosud žije na planetě Zemi, a přece zanikli. V Bibli čteme, proč přišla potopa: „Rozmnožila se zlovůle člověka na zemi a myšlení člověka nebylo než zlé ...“

Pomalu se chystáme k odjezdu. Čas je neúprosný, musíme dál. Ještě poslední pohled na to obrovské pohřebiště. Myslím na výrok jednoho pisatele: „Zkameněliny jsou náhrobky na památku světa, který zanikl, a na výstrahu světu, který po něm nastoupil.“

Tak, ahoj, dinosaurovi. Vaše kosti k nám mluví. Kéž bychom jejich poselství všichni porozuměli.

LUDVÍK SVIHÁLEK

Foto: Autor

Je mnoho vědců, kteří nepochybují o tom, že zánik dinosaurů byl způsoben celosvětovou potopou tak, jak o ní podává zprávu Bible. To je také jediné jasné a rozumné vysvětlení zániku těchto ještěrů.

Bože, tohle u tebe nebude ...

Foto: Archiv

Prší. Celou noc lilo jako z konve. Vstávám unavená po probdělé noci. Malý Miša celou noc kašlal, dusil se. Dostal horečku, naříkal. Pokolikáte už jsem s nemocnými dětmi podobně jako dnes za celou noc nezamhouřila oka? Proč ti malí tvorečkové musejí stonat? Proč musejí naříkat? Komu ublížili? Bože, ty sám nám dáváš naději ve svém slově: „Nikdo z obyvatel neřekne: Jsem nemocen.“ (Iz 33,24) Jak krásný bude jednou život bez nemoci, bez bolestí, bez zoufalých, bezesných nocí ...

Unavená běžím do práce. Stále se mi vrací vzpomínky na nemocné dítě. Manžel s ním půjde ráno k lékaři. Netrpělivě čekám, až mi zavolá, jak pochodili.

V práci se nezastavím. Ranní stlaní, mytí nechodicích pacientů, vizita, nové ordinače, příjmy a odchody pacientů, telefony, zvonky, injekce ... Co všechno musím za jednu službu zvládnout! Na co všechno nesmím zapomenout! Unavená se vracím domů. Cestou se stavím v obchodě. Mají krásná rajčata. Mám na ně takovou chut. Kolik jich ale můžu kupit? Vždyť jsou zase tak nelidsky drahá! A tak mě napadá zase myšlenka na tebe, Pane Ježíši. V Bibli ústy proroka Izaiáše nás zveš do svého království, kde nebudeme převočítávat peníze, kde nebudeme trpět nouzí a nedostatkem. Ty sám dás všechno, co budeme potřebovat, tak, jak sám slibuješ: „Vzhůru! Všichni, kdo žízníte, pojďte k vodám, i ten, kdo peníze nemá. Pojdte, kupujte a jezte, bez peněz a bez placení ...“ (Iz 55,1) A ústy apoštola Pavla slibuješ: „Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují.“ (1 Kor 2,9)

Odmykám dveře. Miša leží v postýlce, tvářičky mu jen hoří. Když mě spatří, volá a chytá mě kolem krku. Nechce mě pustit. Musím se mu věnovat. „Budeš s ním muset být doma, dostal penicilin,“ vysvětluje manžel. „Viš, že u nás si nemohu dovolit v práci chybět,“ omlouvá se mi. Beru do ruky telefon. Vysvětluji své nadřízené, že budu muset být s Mišou doma. Znám ji. Vím, že od ní nemohu čekat pochopení. Snažím se nevnímat její jedovaté poznámky, že bude muset kvůli mě přepisovat služby... Bože, proč se lidé navzájem nedokázají pochopit? Byla bych šťastná, kdyby Miša nestonal, kdybych se nemusela doprošovat volna, abych s ním mohla být doma ... Je mi to všechno líto. Ještě ty, Pane Ježíši, tohle všechno znáš a v Bibli ke mně hovoříš s láskou a pochopením: „Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni budou potěšeni.“ (Mat 5,4)

Rychle vařím večeři, umývám nádobí, vykoupu děti a ukládám je do postýlek. Pohádka na dobrou noc a nakonec krátká modlitbička s prosbou, aby se Miša brzy uzdravil ...

Děti usínají. Konečně chvílka klidu. Jsem unavená, toužím po odpočinku. Pane Ježíši, ty sám nás zveš: „Pojdte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout.“ (Mat 11,28) Jak toužím po tvójí lásce, po tvém pochopení, po odpočinku u tebe! Jen ty mi rozumíš ...

Sílí mě naděje, že se vrátíš na naši zem jako Pán pánu a Král králů. Ze se splní slova Janova proroctví: „A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo. A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: 'Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, a setře jim každou slzu s očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude - neboť co bylo, pominulo.' Ten, který seděl na trůnu, řekl: 'Hle, všecko tvořím nové ...' A řekl: 'Napiš: Tato slova jsou věrná a pravá...“ (Zj 21,1-5)

Těším se, Pane Ježíši, na tvůj příchod, a ty to viš ... Věřím, že vyslyšíš prosby milionů věřících, kteří s důvěrou vyslovují těch pár prostých slov plných naděje: „Přijď tvé království. Staň se vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi ...“ (Mat 6,10)

H. M.

KŘESTANSTVÍ POMÁHÁ ŽÍT V REALITĚ

Dr. Daniel Duda.

Narodil se v r. 1959 v Banské Bystrici. V r. 1983 absolvoval Slovenskou evangelickou bohosloveckou fakultu v Bratislavě. Ve školním roce 1981/1982 studoval na Newbold College (Anglie).

V r. 1983-1989 působil jako kazatel CASD v Nových Zámcích a Banské Bystrici a v r. 1990/1991 jako děkan teologické fakulty na vysoké škole CASD v městě Zaokskij (Rusko).

V r. 1992 získal doktorát na Andrewsově univerzitě (USA), od téhož roku je učitelem praktické teologie na Teologickém semináři CASD v Praze. Ženatý, je otcem dvou synů.

Foto: Archiv

Danieli, jsi teolog, káčeš a přednášíš především o Bohu. Úvodem mi dovol jednu „provokativní“ otázku: Viděl jsi už někdy Boha?

To je skutečně provokativní otázka. Mnoho lidí dnes totiž takhle uvažuje. Jestliže se však na chvíli zamyslíme, možná si uvědomíme, že nikdo z nás nevěří jen tomu, co vidí na vlastní oči. Například já z našeho bytu odcházím po schodech (když nejede výtah) – nenapadne mě jít přes balkon. I když jsem zemskou přitažlivost nikdy neviděl, přesto v ni všechni věříme. Anebo jiný příklad: Nikdo z nás nestrká prsty do elektrické zásuvky. Přestože jsme elektřinu neviděli, všechni v ní věříme. Věřit jen tomu, co vidíme, znamená zúžit své chápání reality. Realita je více než jen to, co vidíme. Jestliže existují věci, které nevidíme, ale vidíme jejich působení – důsledky pro svůj život – beru je vážně. Stejně je to i s Bohem.

Mnoho lidí dnes říká: „Jestliže Bůh chce, abychom v něho věřili, proč se neukáže? Určitě by pak v něho každý uvěřil!“ Jenže kdyby se Bůh ukázal, jak bychom mohli vědět, zda je to on? Kdyby nám chtěl o sobě říct něco velmi významného, musel by se objevit v podobných „dimenzích“, které jako lidé známe. Když byl Ježíš Kristus na naší zemi, lidé měli možnost vidět Boha na vlastní oči, jak o tom hovoří 3. verš 1. kapitoly listu Židům. Mnozí jeho současníci na něm však nevi-

děli nic zvláštního a nakonec ho dokonce přibili na kříž, protože jim nevyhovovalo to, co říkal. Bylo by to dnes jiné?

Kdyby se Bůh objevil ve své moci a slávě, tedy jinak než v našich lidských „dimenzích“, kdo by nás potom přesvědčil, že se nám to jen nezdálo nebo že to nebyla jen halucinace či nějaký optický klam ...? A i kdyby nás to v dané chvíli přesvědčilo, o půl hodiny později bychom se mohli ptát: „Stalo se to doopravdy, nebo se mi to jen zdálo? A co když je to všechno jinak?“

Ve svobodném vesmíru – a jsem přesvědčený, že v takovém vesmíru žijeme – není principiálně možné někoho k věře donutit. Věřit, nebo nevěřit – to je dobrovolné rozhodnutí každého z nás. Nezbývá než si přát, aby podobně jako při jiných rozhodnutích v životě jsme i toto udělali na základě důkazů a dobrých důvodů ...

A právě s tím souvisí i moje další otázka. V poslední době se obecně do pořadí výrazně dostávají informace. Kde podle tebe může dnešní člověk získat důvěryhodné informace o Bohu?

Ano, náš vztah k Bohu by měl být založený na důvěryhodných informacích. Nemohu se přece správně rozhodnout, jestliže nemám spolehlivé informace. Protože Bůh má opravdový zájem o to, abychom ho poznali, mnohokrát a různým způsobem se nám „zjevil“. ZáZNAM o tomto zjevení nacházíme v Bibli. Jsem pře-

Když byl Ježíš Kristus na naší zemi, lidé měli možnost vidět Boha na vlastní oči, jak o tom hovoří 3. verš 1. kapitoly listu Židům. Mnozí jeho současníci na něm však neviděli nic zvláštního a nakonec ho dokonce přibili na kříž, protože jim nevyhovovalo to, co říkal. Bylo by to dnes jiné?

Ve svobodném vesmíru – a jsem přesvědčený, že v takovém vesmíru žijeme – není principiálně možné někoho k věře donutit.

Věřit, nebo nevěřit – to je dobrovolné rozhodnutí každého z nás.

Jsem přesvědčen, že Bůh nepracuje metodou neodůvodněných tvrzení. On neřekne: „Věci se mají tak a tak a vy tomu musíte věřit, protože já jsem to řekl.“ Naopak vyzývá nás, abychom se přesvědčili, že to, co nám nabízí, je rozumné, logické a že je to pro naše dobro – například v žalmu 34,9.

svědčen, že Bůh nepracuje metodou neodůvodněných tvrzení. On neřekne: „Věci se mají tak a tak a vy tomu musíte věřit, protože já jsem to řekl.“ Naopak vyzývá nás, abychom se přesvědčili, že to, co nám nabízí, je rozumné, logické a že je to pro naše dobro – například v žalmu 34,9. Proto nám vlastně dal Bibli, abychom měli měřítko, tedy nějaký „metr“, kterým můžeme posoudit všechny ostatní informace – zda se jedná nebo nejedná o Boží zjevení, zda jsou tyto informace v souladu s jeho zjevením.

Dobře, zmínil jsi se o Bibli. Že má tahle kniha lidem co říci, o tom ani jeden z nás nepochybuje. Co bys však poradil člověku, který se s ní chce seznámit bliže, ale má dojem, že je příliš složitá a stará, tedy dost těžko pochopitelná?

Jsem přesvědčen, že i obyčejný člověk může Bibli rozumět. Je pravda, že její stáří nám naší dnešní situaci komplikuje. Ale pokud si to člověk uvědomuje, nemusí to znamenat nějaký velký problém. To nejlepší, co mohu lidem poradit, je, aby začali Bibli číst sami pro sebe. Až budou číst například evangelia, uvidí, že čist Biblia není zas tolik složité, jak se to někdy může zdát a jak to často tvrdí ti, kdo ji čtou jen příležitostně. Důležité je začít a nevzdát se při prvním problému, prostě nenechat se odradit. Každý obor lidské činnosti dnes vyžaduje vynaložení určitého úsilí a vytrvalosti. Nemysleme si, že se studiem Bible to je jinak. Jestliže ji budeme číst pečlivě a poctivě, určitě nám v našem životě přinese uspokojení.

Co bys konkrétně radil těm, kteří chtějí číst Bibli? Jak to dělat, aby z toho měli co největší užitek?

Jestliže se rozhodnu číst a studovat Bibli, musím si především uvědomit, za jakým účelem byla napsána. V každé oblasti lidské činnosti platí: jestliže nepochopím otázku, odpověď pro mě nebude smysluplná. Na jakou otázku nám tedy Bible dává odpověď?

Našim největším problémem ve vztahu k Bohu je to, že ho neznáme. Boží nepřítel se stará o to, aby v našich představách o Bohu bylo hodně polopravd, překroucených údajů či přímo lží. Bůh se nám proto sám „odhaluje“. Prvotním smyslem Bible je ukázat nám, jaký Bůh ve sku-

tečnosti je, ukázat na jeho charakter, na to, jaký má vztah ke světu, k nám lidem, ke mně osobně. To je to nejdůležitější, na co musím při čtení Bible pamatovat. Základní otázka zní: Co mi to říká o Bohu? Co se o jeho charakteru mohu naučit z toho, že toho udělal a tamto dopustil?

Pak jsou zde určité technické záležitosti, které nesmím ztratit ze zřetele. Čist Biblia je jako čist korespondenci někoho jiného. Bible nebyla napsaná přímo mně. Musím se tedy ptát: „Co to znamenalo pro původní čtenáře?“ Pochopení toho, co to znamená pro mne dnes, totiž do značné míry závisí na tom, co to znamenalo tehdy, když to bylo napsáno.

Dále si musím všimnout souvislostí, ve které byl daný text uvedený. O čem autor hovoří, jakým způsobem uvažuje, jak argumentuje? To vše je velmi důležité. A měli bychom brát v úvahu i bezprostřední kontext, tedy verše před a verše za tím, co právě čtu – ale i širší kontext, tedy celou knihu a celou Bibli. A v tomto „celkovém kontextu“ musíme z hlediska výkladu sporné texty postavit do světla textů jednoznačných. Je velmi nebezpečné vystavět dalekosáhlé teorie na jednom textu a ignorovat to, co o daném problému hovoří jiná místa a jiní pisatelé. Bible se musí číst jako jeden celek.

Je pochopitelné, že ne každý dnes může znát původní jazyky, kterými byla Bible napsána. Proto je užitečné mít při čtení co nejvíce překladů. Každý překlad je už totiž do určité míry výkladem. Mám-li překladů více, rozšiřuje to můj obzor a můj přístup bude vyváženější a důkladnější.

Snad ani není třeba připomínat, že pokud chci číst nebo studovat Bibli, měl bych prosit Boha, aby mi pomohl jí rozumět. Stejný Duch, který inspiroval pisatele Bible, chce vést při čtení a pochopení i nás.

Zatím jsme většinou hovořili o teorii. A co nás praktický život? Jak může podle tebe člověk, který chce žít jako křesťan, například vědět, že to, co zažil, byla „zkušenosť s Bohem“?

Biblické křesťanství určitě není suchá teologie nebo nudná teorie. Dotýká se prakticky každého aspektu mého života. Když budu Boha poznávat na modlitbě i studiem Pisma, určitě s ním prožiju mnohé krásné zkušenosti. A ty slouží k posílení mé víry. Konečně, křesťanský Bůh je

osobní Boh, ne jenom nějaká neosobní síla či idea.

Zkušenost je však vždy osobní, tedy nepřenosná. Co je zkušenosti pro jednoho, nemusí být zkušeností pro toho druhého. Důležité je, abychom své zázitky či zkušenosti nenadřadili nad Písmo. Písmo musí být nade vším a je jím potřebné posuzovat všechno ostatní. Jestliže tedy moje zkušenost protifečí tomu, co je napsáno v Pismu, bude asi nerozumné tvrdit, že je to „zkušenost s Bohem“.

Bůh nám různými způsoby ukazuje, jaké jsou principy a zákonitosti v jeho uspořádaném vesmíru, a to i v duchovní oblasti. Jestliže můj zážitek protifečí těmto zákonitostem, pak jde z mé strany o zúžené chápání reality, protože jsem své subjektivní pocity nadřadil nad objektivní realitu. Něco takového neděláme ve vědě, a neměli bychom to dělat ani v seriózním náboženství.

Na druhé straně lze těžko zpochybnit, když někdo tvrdí, že cosi prožil. To, co je mi podezřelé, není pravdivost zážitku, ale jeho výklad – pokud jde proti principům uvedeným v Božím slově.

Hovoříme-li o zkušenostech, rád bych se tě zeptal na tvoji osobní zkušenost. Jak ty ses stal věřícím? Jakým způsobem jsi se „setkal s Bohem“?

Moje setkání s Bohem nebylo tak bouřlivé jako například u Saula na cestě do Damašku nebo u některých mých přátel, jejichž život se dramaticky změnil ze dne na den. Moje změna byla postupná a plynulá.

Vyrůstal jsem v rodině věřících lidí, od malíčka jsem se setkával s Bibli, s modlitbou ... Když jsem dospíval, přišla doba, kdy jsem se musel rozhodnout, kterou cestou půjdu, které hodnoty jsou pro mě osobně nejdůležitější. Přestože jsem vyrůstal v tomto prostředí, prožíval jsem své vnitřní boje a problémy. Ježíš změnil můj život: dal mu směr – a mně osobně identitu. Prožil jsem to, co Bible nazývá znovuzrozením. Jsem za to Bohu vděčný. Toto „setkání s Bohem“ však pro mě není jen záležitostí dávné minulosti. Prožívám ho a chci prožívat vždy znova a znova. Jestliže má vztah za něco stát, musí se neustále obnovovat.

Co je podle tebe pro život křesťana to nejdůležitější?

Co je nejdůležitější? To je těžké otázka! Řekl bych, že asi poznat Boha. Myslím si, že důvod, proč mnozí lidé v Bohu nevěří a proč jsou vůči němu lhostejni, případně i nepřátelští, ba proč jeho existenci dokonce popírají, je ten, že toho o něm málo vědí, neznají ho a nevědějí, jaký ve skutečnosti je. Jsem přesvědčen, že kdyby lidé Boha správně poznali, tak by ho milovali, byli by jim nadšeni, důvěrovali by mu a v důsledku toho by jejich životy byly úplně jiné. Vždyť znát Boha znamená ho milovat. Bůh touží po tom, abychom ho znali, abychom poznali jeho lásku i to, co nám v sobě samém nabízí. Poznat Boha znamená mít věčný život – novou kvalitu života, jak se o tom píše i v evangeliu Jana 17,3.

Pro křesťana, který se s Ježíšem seznámil, je nejdůležitější udržovat, obnovovat a zkvalitňovat tento vztah. Pro mne jako křesťana je důležité, abych v každodenní šedi povinností neztratil vědomí reality Božího vztahu ke mně, abych věděl, jak je Bůh se mnou i v mých těžkostech a problémech. Dnes letí světem laciný odvar křesťanství, který tvrdí, že křesťanství je tu k tomu, aby vyřešilo všechny moje problémy a naplnilo všechny mé potřeby. Chtít něco takového na tomto světě, to je iluze. Smyslem křesťanství je naopak pomoci mi žít v realitě a s realitou života. Tohle každodenně probojovat, aplikovat a prožívat je pro život křesťana asi to nejdůležitější a zároveň i nejtěžší. Na to neexistuje jednoduchý, všeobecně platný recept, jehož se stačí „bezduše“ přidržet. Mnozí křesťané žijí ze staré zkušenosti. Avšak vztah postavený na takovém základě musí jednoho dne nevyhnutelně ztroskotat.

Jak vidiš současnost křesťanství jako takového a jak dnešní svět?

Křesťané jsou stejně jako všichni ostatní lidé zmítáni mučivou touhou najít jistotu v dnešním nejistém světě. Mnozí ji hledají v institucionalizmu, mnozí v existenciálním (v křesťanství tomu říkáme charizmatickém) zážitku. Ani jedno ani druhé však mnohého čestného člověka dnes neuspokojuje. A to nemůžeme přejít jen tak lehkou žánrem. Musíme přiznat, že instituce zklamaly, zázitky přijdou a zase odejdou – a pocit nejistoty zůstává.

Jistě, ve světě kolem nás je mnoho krásného, pozitivního a povzbuzujícího.

Ježíš změnil můj život: dal mu směr – a mně osobně identitu. Prožil jsem to, co Bible nazývá znovuzrozením. Jsem za to Bohu vděčný. Toto „setkání s Bohem“ však pro mě není jen záležitostí dávné minulosti. Prožívám ho a chci prožívat vždy znova a znova. Jestliže má vztah za něco stát, musí se neustále obnovovat.

Dnes letí světem lacíný odvar křesťanství, který tvrdí, že křesťanství je tu k tomu, aby vyřešilo všechny moje problémy a naplnilo všechny mé potřeby. Cestu něco takového na tento svět, to je život. S myšlenkou křesťanství je naopak pomocí mít žít v realitě a s realitou života.

Na druhé straně nelze nevidět, že svět je zmitán problémy (Jugoslávie, Blízký východ, střední a jižní Afrika, hlad atd.), na které momentálně nezná řešení. Přestože inteligence lidí se tak úžasně projevuje v pokroku vědy a techniky, rozumní lidé se nedokážou dohodnout a nejsou schopni spojit své síly tak, aby zabránili násilí, krveprolívání, hladu, bídě a nenávisti. Přílišné množství lidí přichází o život, příliš mnoho jich nesmyslně trpí. Žel, i my křesťané se více zajímáme o své osobní blaho nebo o „nebeské koláče“ než o blaho těch, kteří žijí okolo nás.

Jsi adventistou sedmého dne. Co pro tebe znamenají tato tři slova a proč?

I když si myslím, že bychom měli dělat, co je v našich silách, pro to, aby se nám všem v tomhle světě žilo stále lépe a snadněji, jsem přesvědčen, že před našimi zraky se plní biblická předpověď, že lidstvo nebude schopné si své problémy vyřešit samo. V řešení globálních problémů jsme odkázáni na pomoc, která je mimo nás, která musí přijít „shůry“. Bible to nazývá druhý příchod Ježíše Krista. Latinsky se to řekne „advent“ – a proto jsem adventista.

Proč právě sedmého dne? Pán Bůh v deseti Božích přikázáních – v 2. knize Mojžíšově 20,8 – říká, že by se rád se mnou setkal v sedmý den. Protože chci ve svém životě vyjádřit svou závislost na Pá-

nu Bohu, rád přijímám to, co on mi říká. V životě se snažím dělat nikoli to, co je pro mě pohodlnější, výhodnější či snazší, ale to, o čem jsem přesvědčený, že je to správné a že je to Boží vůle.

A proč den? Většina z nás v tomhle uspěchaném světě nemá čas na to, co je velmi důležité, totiž na to, abychom si našli správný postoj ke všemu, co si dělá nárok na náš čas. Bůh mi říká, že se potřebuji nejen na hodinku či dvě zamyslet nebo se zastavit v kostele, ale že si mám vyhradit celý jeden den na hodnoty, které jsou věčné. A protože Stvořitel a Král vesmíru si najde čas na mne, považuji za velkou přednost a čest, když i já mohu celý jeden den věnovat jemu. Můj vztah k němu je tak pevnější a hezčí, dává mi vždy nové nasměrování, mám dost času na to, abych se zamyslel nad žebříčkem hodnot a to mě činí člověkem v pravém slova smyslu.

Moje poslední otázka: Která biblická pasáž tě v poslední době oslovila a proč?

Nedávno mě zaujal příběh z 2. knihy Královské 4,1-7, kde se píše o tom, jak Bůh skrze Elišu „rozmnožil“ olej chudé vdovy, a tak pomohl vyřešit její neřešitelný problém.

Sám pro sebe jsem si tenhle příběh nadepsal: Bůh naplní potřeby svých dětí. Ale jakým způsobem? Příběh mi dává několik zajímavých náznaků.

To první, co mě zaujalo, bylo to, že už v té době ti, kteří chtěli Bohu sloužit, neutekli pryč z „hříšného světa“, neuzavírali se do samoty, ale žili normálním, běžným životem, měli rodinu. Protože ten muž chtěl být ve službě Bohu ještě užitečnější, byl studentem Elišovy prorocké školy. Přesto do téhle rodiny přichází tragédie: „Můj muž je mrtev a ty viš, že se bál Hospodina.“ (verš 1)

Někdy si myslíme, že přijmeme-li Ježíše Krista, všechno nám půjde v životě hladce. První poučení z tohoto příběhu pro mne je: Problémy a těžkosti přicházejí i do života oddaných věřících. I v životě těch, kteří věrně slouží Bohu – „bojuj“ se Hospodina – přijdou složité situace. Manžel této ženy zemřel a ona jako vdova zůstala sama – s dvěma dětmi a zadlužená tak, že sama nebyla schopná tento dluh splatit.

nabízí:

Ellen Gould Whiteová

TOUHA VĚKŮ

„Nejkrásnější životopis Ježíše Krista, jaký byl kdy napsán.“
 „Nejlepší komentář k evangeliu, který jsem kdy četl.“
 „Autorka popisuje ty věci tak přísně biblicky, a přece se to čte skoro jako román...“

Několik výroků čtenářů této vzácné knihy, která by také mohla být nazývana Život Ježíše Krista, nám podtrhuje jedinečný význam Kristovy postavy. Autorka popisuje v 87 kapitolách jeho život, hovoří o významu všech jeho slov i činů, ale především zdůrazňuje spásný význam jeho smrti i vzkříšení – a to vše stále s odkazy k poselství celé Bible.

Váz., 640 stran formátu 15x21 cm,
 cena Kč 135,-

Bůh nám neslibuje, že nebe bude vždy modré, bez obláčku či boufe, slibil však, že s ním štastně dojdeme do cíle. On se o naše potřeby postará. Jak?

V druhém verši se Eliša ptá: „Co pro tebe mohu udělat?“ Zajímavá otázka. Zdá se, že Eliša potřebuje poradit. Žena mu však neporadí, vždyť sama za ním přišla s prosbou o pomoc a radu! Ježiš se podobně ptal slepého (Luk 18,41). Ten odpovídá: „Pane, ať vidím!“ Ježiš i Eliša se tedy ptají: Řekni, co je pro tebe nejdůležitější? O co ti nejvíce jde? Bůh chce, abychom si uvědomili své potřeby a abychom je seřadili. Všechny potřeby nemohou být naplněné na tomto světě. Nežijeme přece v ráji, ale na nepřátelském území a navíc ve válečném čase, jak o tom hovoří Zjevení 12,12.

To nádherné a povzbuzující je, že ačkoli my máme „svůj seznam“ toho, co by Bůh pro nás měl udělat, že ačkoli jsme příliš často zaneprázdnění pozemskými a materiálními věcmi – přičemž ztrácíme ze zřetele hodnoty duchovní, Bůh přesto naplňuje i ty pozemské potřeby. Bůh pomohl ubohé vdově vyřešit její finanční problémy, aby si znova uvědomila, že ji v těžkostech neopustil. Otevřel oči žebráka, aby viděl, že ještě důležitější než vidět fyzicky je vidět duchovně – vidět Zachránce v Ježiši Kristu. Bůh mi chce pomoci správně seřadit můj žebříček hodnot a naplnit mé potřeby. A jak je naplní?

Na konci druhého verše Eliša klade další otázku: „Pověz mi, co máš doma?“ Žena pohotově odpovídá: „Nemám nic.“ Zřejmě všechno hodnotné už věřitel sebral a rozprodal na dražbě. Ale prorokova otázka opět vede k hlubšímu přemýšlení. A tak žena po chvíli dodá: „Vlastně mám baňku oleje.“

Septuaginta (řecký překlad hebrejské Bible) uvádí, že šlo o kosmetický olej na ruce (proti praskající kůži v horkém podnebí Palestiny) a že ho bylo tak na jedno použití. Žena neměla nic, co by stálo za řeč. To, co měla, byla vlastně maličkost. A přece Bůh použil právě toto, aby naplnil její potřeby.

Bůh se mě ptá: „Co máš ve svém domě?“ Jinými slovy: Co jsi ochotný mi dát k dispozici? Příběh mě učí, že Bůh vždy bere to, co máme, co jsme ochotni mu přinést a na to dává své požehnání. Nám se může zdát, že mu nemáme co nabídnout,

že to, co jsme schopní přinést, je zanedbatelné či triviální. On však požehná to málo – ovšem s ochotou přinesené – tak, že nakonec je to víc než dost!

Poslední poučení nacházíme ve verši 3: „Jdi, vypůjč si venku nádoby ode všech svých sousedů, prázdné nádoby, ale nespokojuj se s málem.“ Eliša věří, že Bůh vyřeší problém této ženy, a tak povzbuzuje její víru: „Nespokojuj se s málem.“ Co nám chce říct tento verš? Co je na tom tak důležité?

Olej přestal téct, když už nebylo víc nádob. Bůh nedovolí, aby hodnotný olej vytékal na zem. Známé „blahoslavenství“: „Blahoslaveni, kteří nic nečekají, neboť nebudou zklamáni“ ve vztahu k Bohu neplatí. Kdyby žena měla jednu nádobu, měla by olej jen do té jedné. „Její syn jí odpověděl: ‘Už tu žádná nádoba není.’ Tu přestal olej téci.“ I když Bůh často dělá věci, které nás překvapí, které nečekáme, jak mi může dát to, co nejsem schopný přijmout? Vždyť přece nemůže dovolit, aby se hodnoty ničily – aby olej tekly po zemi. Jestliže jsem přesvědčený, že moji situaci nezvládne ani Pán Bůh, že mé problémy nemůže vyřešit nikdo, co pro mne může Bůh udělat?

Jak zareaguje žena na Elišovu výzvu: „Nespokojuj se s málem.“? Přijde domů, zavolá své syny, pošle je, aby si ve vsi půjčili nádoby od sousedů a určitě jim na konec zdůrazní: „A nespokojujte se s málem.“ Víra a poslušnost jednoho povzbuzuje k věře a poslušnosti i druhého. I když podstatou křesťanství je můj osobní vztah k Bohu, vzájemné společenství nás křesťanů je velmi důležité. Víra, poslušnost a zkušenosti jednoho jsou povzbuzením pro druhého. Pán Bůh chce pro mě i pro tebe udělat něco velkého. Není to totéž, co udělal pro tu vdovu, zřejmě pro tebe neudělá ani totéž, co udělal pro mne, ale určitě udělá něco velkého. Je na mně, abych mu dovolil, aby on byl svrchovaným Pánem, aby on rozhodl, co pro mě udělá a nevnucoval mu, co má udělat.

Starý příběh, vlastně jen sedm veršů z Bible, a přece, kolik nádherných poučení, povzbuzení i napomenutí do našich životů!

Danieli, děkuji ti za rozhovor.

PETER POLÁSKO

Jedna z žen pro-rockých žáků úpělivě volala k Elišovi: „Tvůj služebník, můj muž, je mrtev. Ty víš, že se tvůj služebník bál

Hospodina. A teď přišel věřitel, aby si vzal obě mé děti za otroky.“ Eliša jí řekl: „Co mohu pro tebe udělat? Pověz mi, co máš doma.“

Odpověděla: „Tvá služebnice nemá v domě nic než baňku oleje.“ Řekl jí: „Jdi, vypůjč si venku nádoby od všech svých sousedů, prázdné nádoby, ale nespokojuj se s málem. Pak jdi domů, zavři za sebou a za svými syny dveře a nalévaj do všech těch nádob; plné dávej stranou.“ Odešla od něho a zavřela za sebou a za svými syny dveře. Ti jí podávali nádoby a ona nalévala.

Když nádoby naplnila, řekla svému synu: „Podej mi další nádobu.“ On jí odvětil: „Už tu žádná nádoba není.“ Tu přestal olej téci. Šla to sdělit muži Božímu. Ten jí řekl: „Jdi prodat olej a vyrovnej svůj dluh. Potom budeš se svými syny žít z toho, co zbude.“

(2. Královská 4,1-7)

Z PALESTINY DO CELÉHO SVĚTA

SKUTKY APOŠTOLŮ

Proč byly napsány?

Podobně jako evangelium Lukáše i kniha Skutky apoštolů je jakýmsi „průvodcem pohanů po křesťanství“. Viru a náboženský život rané církve podává takovým způsobem, aby mu mohli rozumět i nežidovští čtenáři.

Stejně jako Lukášovo evangelium i Skutky ukazují, že nebylo chybou jít k „pohanům“. Nebylo to osobní kacifství apoštola Pavla – v Božím plánu byl vždy záměr pojmit do své církve „pohany“ i židy, což sama raná církev uznala dokonce dříve, než se objevil Pavel.

Podobnosti mezi Lukášovým evangeliem a Skutky by nás neměly překvapit. Obě knihy totiž napsal Lukáš – pohanský lékař (snad z Antiochie), který doprovází Pavla na několika jeho misijních cestách. Mnozí experti souhlasí s tím, že „Lukáš“ a „Skutky“ původně nebyly dvě knihy, nýbrž jedna! Obě byly od sebe odděleny jen proto, že originál byl příliš dlouhý, než aby ho bylo možno napsat na jeden papyrový svitek.

Skutky apoštolů se však od Lukášova evangelia liší územím, kde se dějství obou knih odehrává. Zatímco Lukáš patří do židovské Palestiny, v knize Skutků se scéna postupně přesouvá z Palestiny do zemí pohanů – do Malé Asie (dnešní Turecko), Řecka a Říma.

Ve své první knize nám Lukáš vyprávěl, jak křesťanství začalo, ve druhé popisuje, jak se šířilo. Lukášovo evangelium začíná na nejsvětějším místě jeruzalémského chrámu, Skutky končí v Římě, kde Pavel čeká na soudní proces před císařem.

Právě tato závěrečná scéna ozřejmuje důvod vzniku této knihy. Křesťanství rostlo natolik, že to začínalo přitahovat pozornost – ale ne vždy dobrou. Římanové vedlo křesťanství k úvahám: Je to „dobré“ náboženství – jako to židovské, se kterým bylo nejprve zaměňováno? Anebo podněcuje k bezzákonnosti a vzpourě, a tedy by se mu mělo bránit nebo dokonce ho pronásledovat?

Lukáš odpovídá, že člověk může být dobrým Římanem i dobrým křesťanem. Křesťanství není nepřítelem dobré vlády. Nevyvolává problémy. A na rozdíl od zpráv, které o něm kolují, nepůsobí výtržnosti. Všude se mu dostalo „sluchu“. Vždyť římskí vládní úředníci vlastně prohlašovali křesťanství za správné a dobré – a neboť alespoň za neškodné.

„Neposlouchajte pomluvy a klepy,“ jako by říkal Lukáš svým čtenářům ve Skutkách. „Než učiníte rozhodnutí, sami si ověřte pravdu o Ježíši. Možná zjistíte, že křesťanství není takové, za jaké jste ho pokládali – možná objevíte, že křesťanství je přesně to, co dnes potřebujete pro svůj život.“

Co se z této knihy mohu naučit?

Jak J. B. Phillips jednou zdůraznil, vhodné jméno pro tuto knihu by mohlo být: „Některé skutky některých apoštolů“. Skutky nám totiž konec konců neposkytují úplný obraz o šíření křesťanství. Vyprávějí nám o tom, jak Pavel (a v menší míře také Petr) přispěl k tomuto šíření.

I kdyby kniha Skutků nebyla nicím jiným, pak stále zůstává nádhernou biografií jedné z nejúchvatnějších postav Písma. Vypráví nám, jak se Pavel, který nejprve násilně bránil křesťanství, stal jedním z jeho nejaktivnějších a nejhorlivějších zastánců. Navíc se seznámujeme s dobovým pozadím mnohem z Pavlových dopisů sbořům.

Tím prvním v knize Skutků však není Pavel, ale Duh svatý. Jeho prostřednictvím, říká Lukáš, je Ježíš stále s námi. Ježíš nás neopustil, když se vrátil do nebe; věk zázraku ještě neskončil. Ježíš stále vede svůj lid skrze svého Ducha – stále povolává učedníky, stále je vyučuje, stále je vede.

Slova, která potřebujete znát

Mnohé z místních názvů, které se používají ve Skutcích, nebudeste znát; při čtení této knihy je neocenitelná dobrá mapa a biblický slovník.

Lukáš velmi pečlivě rozlišuje politické rozvrstvení a uvádí přesný titul a hodnost státních úředníků, kteří se objevují ve Skutcích. Zde je několik příkladů:

Areopag: název získal díky vápencové horské vyvýšenině, která se zvedá nad Atény; toto fórum udělovalo povolení učitelům a soudilo náboženské zločiny.

Asiarch: běžný titul pro vysoké státní úředníky v římské provincii Asie (dnešní Turecko). Některí říkají, že asiarch byl jakýmsi veleknězem; jiní, že to byl delegát v provinciích shromážděných.

Městský úředník: byla to důležitá funkce ve městě Efez. Kontroloval městské záznamy, navrhoval nové zákony a dohlížel, aby byly uváděny v obecnou známost.

Prokonzul: ustanovený místodržitel provincií, nad kterými vládl přímo Římský senát. Na rozdíl od praetora měl vojenskou i civilní autoritu.

Správce: nejvyšší státní úředník na ostrově Malta.

Ve Skutcích apoštolů najdete

- „Nechte tyto lidi a propusťte je. Pochází-li tento záměr a toto dílo z lidí, rozpadne se samo; pochází-li z Boha, nebudeste moci ty lidi vyhubit – nechcete přece bojovat proti Bohu.“ (5,38-39)
- „Bůh nikomu nestrani.“ (10,34)
- „Židé v Beroji byli přistupnější než v Tesalonice. Přijali evangelium s velikou dychtivostí a každý den zkoumali v Pismu, zdali je to tak, jak zvěstuje Pavel.“ (17,11)

- „Blaze tomu, kdo dává, ne tomu, kdo bere.“ (20,35)

Jak číst Skutky apoštola?

Kapitoly 1-7

Služba v Jeruzalémě – poté, co se Kristus vrací do nebe, přijímají učedníci Ducha svatého a svědčí Židům.

Všimni si Petrovy a Štěpánovy promluvy a toho, jak uvádějí, co následuje.

Kapitoly 8-12

Služba v Palestině a Sýrii – pronásledování vyhánění církve do nových území. Pavel nejprve bojuje proti křesťanství, potom ho káže.

Všimni si Petrova vidění (kapitola 10) a jak uvádí zbylou část knihy.

Kapitoly 13-15

Pavlova první misijní cesta – společně s Barnabášem se plaví na Kypr a do Malé Asie. V Jeruzalémě je svolán cirkevní koncil, který se má zabývat spornými otázkami, které vyvolala Pavlova služba.

Všimni si Pavlovy promluvy v synagoze v Antiochii a před radou v Jeruzalémě.

Kapitoly 16-18

Pavlova druhá misijní cesta – spolu se Silou jde Pavel do Malé Asie a do Řecka. Pak se vrací do Jeruzaléma.

Všimni si způsobu, kterým Lukáš v těchto kapitolách přechází k první osobě.

Kapitoly 19-20

Pavlova třetí misijní cesta – vrací se do Makedonie a do Řecka, poté pobývá v Malé Asii.

Všimni si Pavlovy promluvy ke sboru v Efezu.

Kapitoly 21-28

Pavlovo začlenění, soud(y) a cesta do Rima.

Všimni si rozdílu mezi zprávou Lukáše a „oficiální“ římskou verzí toho, co se stalo.

Neznáme přesně místo Pavlova „pronajatého domu“ v Rímě, tradice se však soustředila na tento dům v chudé čtvrti města jako na místo, kde Pavel v Rímě bydlel. Tento dům byl kdysi honosnější než teď, jak ukazuje krásné okno, pod kterým je zavřena ptačí klec.

Foto: Archiv

Jan byl už všude, počínaje Laponskem a konče Japonským mořem, ale jeho nejpodivuhodnější cesta byla podél domu, kde bydlel. Ne že by se tam dělo něco obzvlášť vzrušujícího, nic takového. Vždyť nebylo ani tak podivuhodné, kam šel, jako spíš jak tam šel.

Už od svého mládí se zajímal o různé „duchovní“ jevy. To, co se mu stalo toho dne, to ještě nikdy nezažil. Ležel v posteli, začalo mu podivně bodat v prstech u nohou. Tento pocit se šířil – jako hejno štěnic – po celém těle směrem nahoru, až se mu soustředil v hlavě a obklopilo ho hlasité, nepříjemné bzučení. Cítil, jak se propadá šedým, mihavým tunelem.

Překvapeně se posadil. Pocit se objevoval znova a znova. Jan měl sice strach, ale pokaždé menší a menší, protože byl stále zvědavější. A pak se rozhodl – místo aby proti tomu bojoval, nechal se tím unášet.

piteru. Dokonce jsem v astrálním letadle mluvil se svým mrtvým dědečkem.“

Tento zážitek Jana fascinoval. Celý život věřil, že to, co nelze „dát do zkumavky“, prostě neexistuje. Po těch několika vteřinách v „astrálním letadle“ si však už nebyl tak jist.

Básník Rilke kdysi napsal: „Ať jste kdokoli, vykročte někdy večer ze svého domu, který tak dobře znáte. Nablízku je obrovský vesmír.“ Jan učinil tento krok. Obrovský vesmír byl opravdu blízko. Chtěl vykročit dál.

Zážitky na prahu smrti

Jedním z nejdůležitějších aspektů astrálního cestování je věrné napodobování zážitků na prahu smrti – příběhů těch, jejichž životní funkce (tlukot srdce, dýchání) se zastaví a když pak jsou oživeni, uvádějí fantastické zprávy o tom, co viděli, když byli „mrtví“.

Úkaz, který popisují – bzučení, pocit, že prochází tunelem, zdánlivé

ASTRÁLNÍ CESTOVÁNÍ A ZÁŽITKY NA PRAHU SMRTI

Jednoho odpoledne, když se Jan proťahl, zavřel oči a relaxoval, znova začalo to bodání. Když bzučení došlo až do hlavy, řekl si, že nebude mít strach.

A vtom se to stalo. Vyletěl stropem a vznášel se v šedé, praskající statické elektrině, podobající se mlze na prázdném televizním kanálu. Byl příliš vyděšen, než aby křičel. Najednou se z toho dostal a s vytřeštěnýma očima se posadil ve svém pokoji.

Astrální cestování

Když se Jan na tento zážitek zeptal svého přítele Pavla, řekl mu: „Astrální cesty, to už dělám léta. Byl jsem na Ju-

uvolnění z těla – to je to, co Jan i další lidé zažili během svých astrálních cest.

„Během umírání je slyšet bzučení nebo zvonění,“ píše Dr. Raymond Moody ml., který dokumentoval zážitky na prahu smrti od sedmdesátých let, „po kterém následuje rychlý pohyb klauzurou nebo tunelem směrem ke světu. Člověk je překvapen, že se nachází mimo své tělo.“

Jan tento pocit znal, ale nikdy nebyl blízko smrti!

Ti, kdo prožívají astrální cestování a zážitky na prahu smrti, zřejmě prožívají identický úkaz. A není divu, vždyť oba mají původ ve stejném omylu, to-

**Zřejmě
jste o tom
něco slyše-
li nebo
četli.
Astrální,
tedy
nehmotné
tělo, ast-
rální
cestování,
astrální
letadlo
a další
podobné
mimořád-
né zážitky.
Na jakém
principu
se tyto
věci dělají,
pokud se
dělají? Co
všechno se
za tím
skrývá?**

tiž v pojetí, že vlastníme nesmrtnou duši a mrtví že dále žijí.

Nesmrtná duše

Navzdory populární teologii Boží slovo nikde neučí, že je v nás nesmrtná „duše“ – duše, která může být „vypuštěna“, když člověk umírá nebo se nachází ve zvláštním „rozpoložení“ (astrálním cestování).

Podle 1 Moj 2,7 Bible učí, že Bůh vdechl Adamovi dech života a „byl člověk duší živou“, tedy živým tvorem. Podle Bible dech života spolu s tělem (stvořeným z „prachu země“) vytvořil živou duši.

V 1 Moj 2,19 je právě tak jako v 1 Moj 2,7 použit stejný pojem „duše“ – dnes jej překládáme „živý tvor“ – ať je použit pro zvířata nebo pro člověka.

„Stovky vynikajících badatelů všech vyznání, kteří se po celá staletí zabývali Bibli, dosvědčuju,“ piše církevní historik Leroy Froom, „že v Bibli není jediný text, v kterém by se o člověku v jeho pozemském životě hovořilo jako o nesmrtném, ať jako o celku nebo o kterékoliv části jeho bytí.“

Život po smrti

S omylem o nesmrtné duši souvisí i tvrzení o „životě po životě“. Podle Bible se mrtví nevznášejí v nějaké průsvitné mlze, ale odpočívají v bezvědomém spánku, dokud nebudou vzkříšeni.

„Živí totiž vědí, že zemřou,“ říká Bible (Kaz 9,5), „mrtví nevědí zhola nic.“ Žalm 115,17 říká: „Mrtví nechválí už Hospodina, nikdo z těch, kdo se stupují v říši ticha.“

Když zemřel Lazar, Ježíš řekl: „Náš přítel Lazar usnul. Ale jdu ho probudit.“ (Jan 11,11) O několik veršů dál jasně říká: „Lazar umřel.“ (v. 14)

Petr neumínil spravedlivého krále Davida do nebe, ale do hrobu. „O prarotci Davidovi vám mohu směle říci, že zemřel a byl pohřben; jeho hrob tu máme až dodnes ... David nevstoupil na nebe ...“ (Sk 2,29,34)

Foto: Archiv

Bible nikde neučí o nesmrtné duši, avšak varuje před démonskými silami, které mohou klamat lidstvo všemi druhy lží. Například v knize Zjevení se mluví také o pozadí vzniku zla a o konfliktu, který probíhá v našem vesmíru:

„A veliký drak, ten dávný had, zvaný débel a satan, který sváděl celý svět, byl svržen na zem a s ním i jeho andělé.“ (Zj 12,9)

A jeden ze způsobů, jak „svádí celý svět“, je lež, že i když tělo zemře, žijeme dále. Tato lež byla poprvé sdělena Evě v Edenu – „nikoli, nepropadnete smrti“ – a od té doby je stále v té či oné podobě propagována.

Mnozí lidé dnes říkají, že navázali spojení s mrtvými. Víra v nesmrtnou duši a její logický důsledek – bezprostřední posmrtný život – je základním kamenem téměř všech východních náboženství a ovšem i hnuti New Age.

Pravda, nebo klam?

Při vysvětlování těchto zážitků nelze vyloučit i určité fyziologické faktory. Na základě biblického poselství o stavu mrtvých a o přirozenosti člověka se však můžeme také směle domnívat, že může jít o podvody – podvody nadpřirozených sil. Mohou to být i halucinace, ale také je mohou napodobovat démonské síly, neboť Bible říká, že „sám satan se převléká za anděla světla“ (2 Kor 11,14).

**A v tom
se
to
stalo.
Vyletí
stropem
a
vznášel
se
v
šedé,
praskající
statické
elektřině,
podobající
se
mlze
na
případném
televizním
kanálu.
Byl
práv
vydán,
než
aby
křičel.**

Je jasné, že když Bible hovoří o těchto věcech, varuje nás před skutečnými silami, jejichž podvody jsou tak živé, přesvědčivé a skutečné, že bez správného pochopení Bible jsou lidé proti nim téměř bezmocní.

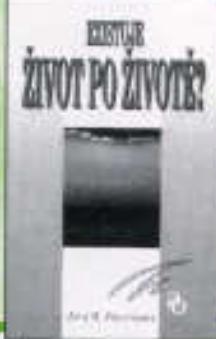
Poté, co Jan byl poprvé v „astrálním letadle“, varovali ho někteří křesťané, že si zahrává s dáblem. Jan se jim smál a říkal: „Věříte také v Mikuláše?“ Když však uvěřil a přijal Ježíše Krista, ty zážitky v šeré zóně se už nikdy nevrátily. Jan věděl proč. Při studiu Bible totiž pochopil, že jeho „astrální cesty“ nebyly vůbec žádnými cestami, že nikdy neopustil své tělo, ale ve svém myšlení byl oklamán pocitem, jako by je opustil.

Když tedy Jan pochopil, o co opravdu šlo, snažil se pomoci i Pavlovi. „Nemůžeš mluvit se svým mrtvým dědečkem,“ říkal, „protože on vlastně spí.“ Vysvětloval mu, že za těmito zážitky musí stát někdo „jiný“, ale Pavel ho ne послouchal.

„Ne,“ odpovídalo mu Pavel, „já přece svého dědečka znám.“

Žel není jediný, kdo není ochoten slyšet, co mu do jeho života říká Bible.

RADEK PALES

Advent-Orion nabízí:

Existuje život po životě?

PhDr. MUDr. Jack W. Provonsha

Odedávna lidé na sklonku svého života hleděli do budoucnosti se smíšenými pocity strachu, nejistoty a někdy i hrůzy. Ve všech dobách však většina lidí přinejmenším doufala, že tento život je jen začátkem něčeho dalšího, a snad i lepšího.

PhDr. MUDr. Jack W. Provonsha je lékařem, učitelem a duchovním. Na univerzitě v Loma Lindě v jižní Kalifornii působí jako vedoucí katedry křesťanské etiky. Věnuje se především bioetice (včetně morálních problémů medicíny), kterou přednáší studentům lékařství od roku 1958. Jeho přednášky jsou velmi oblíbené. Publikoval řadu prací o bioetice, medicíně a o filozofii náboženství. Je také autorem řady úspěšných knih. Jednou z nich je tato zajímavá reakce na Moodyho Život po životě. Jistě obohatí i vás.

Brož., 96 stran formátu 11x18 cm, cena Kč 38,-

3 FAKTA O ZÁŽITCÍCH NA PRAHU SMRTI

Podle Gallupova průzkumu veřejného mínění prožilo 5 % všech Američanů zážitek na prahu smrti. (Údaje z „českého prostoru“ žel nejsou známy.) Avšak dříve než takové informace přijmeme jako „důkaz“ života po smrti, je třeba si uvědomit tři skutečnosti:

První skutečnost: Když prožíváte zážitek na prahu smrti, nejste mrtví!

Zeptejte se lékaře a ten vám řekne: Nejste

mrtví, když přestanete dýchat. Nejste mrtví, když vám přestane být srdce, ani když EEG nejeví žádnou známku činnosti mozku. Jste mrtví až tehdy, když vám odumřelo tolik buněk, že nemáte šanci být oživeni.

Tento proces trvá určitou dobu. Mozkové buňky například začínají odumírat po čtyřech až šesti minutách bez kyslíku. Srdce lze přivést k životu po patnácti minutách „smrti“. Svaly a kůže mohou „vydržet“ několik hodin. A jisté neobvyklé okolnosti – jako hypotermie (podchlazení organizmu) – mohou tento proces dokoncě prodloužit.

Jinými slovy vyjádřeno: z odborného hlediska to, že vám někdo vypráví o svých zážitcích na prahu smrti, znamená, že nebyl mrtvý. Umíral, to ano. Byl skoro mrtvý. Ale skutečně mrtvý – ne. Proto se tyto zážitky nazývají zážitky blízké smrti nebo na prahu smrti – ne posmrtné zážitky.

Druhá skutečnost: Můžete být opravdu blízko smrti, a přece nemusíte prožívat zážitky na prahu smrti.

Tentýž průzkum totiž nejen uvedl, že 5 % všech dospělých Američanů mělo

nějaký zážitek na prahu smrti, ale také to, že dvě třetiny těch, kteří prožívali „blízkost“ smrti, neměli žádné tyto zážitky. Jinými slovy, vezmeme-li tři umirající, jeden z nich bude mít mystický zážitek, ale dva ne. O kom se však bude mluvit a psát?

Je nutné také podotknout, že všechny zážitky na prahu smrti si nejsou podobné.

Zhruba dva ze tří lidí, kteří mají tyto zážitky, např. „neopustí“ své tělo a zhruba tři ze čtyř neuvádějí ani tunel, ani světlo na konci. Přibližně 1 % všech takových zážitků je popisováno jako „slně nepříjemné“, ba dokonce d'ábelské.

Tyto rozdíly svědčí o tom, že zážitky na prahu smrti nejsou ani tak objektivním popisem smrti, jako spíše subjektivní reakce člověka na umírání. Někteří odborníci se domnívají, že zážitky na prahu smrti mohou být ovlivněny nejen výchovou „umirajícího“, ale dokonce také příčinou „smrti“. Jinými slovy, jsou utvářeny těmi, kdo je prožívají.

Třetí skutečnost: Nemusíte být na prahu smrti, abyste prožil zážitek blízký smrti.

Všechno, co se děje během zážitků na prahu smrti, se vám také může stát ve „skutečném“ životě. Někteří badatelé říkají, že lidé, kteří prožili takové zážitky, znají někdy věci, které nelze na zemi poznat přirozeným způsobem. Např. oběti infarktu myokardu jsou někdy schopny přesně popsat proces resuscitace, i když v tu dobu byli v bezvědomí. Jiní zdůrazňují, že i pacient v „bezvědomí“ může zachytit dostatek zrakových a sluchových podnětů, že je schopen si dát dohromady, co se s ním děje.

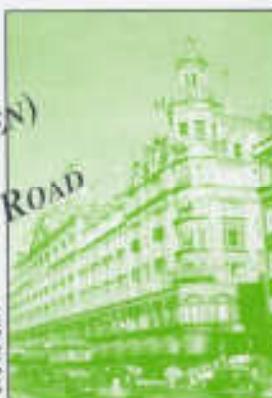
Anestézie, nádory na podvěsku mozkovém a přes příliš oxida uhličitého mohou například vyvolat zdánlivý „mimotělní“ zážitek.

„Svetlo na konci tunelu“, jak je liceno v některých zážitcích na prahu smrti, aby chom uvedli jiný příklad, může způsobovat epilepsie, migrény, meditace a drogy, jako LSD, psilocybin a meskalin. Dokonce i usínání vyvolává v některých lidech tuto reakci.

Zdá se, že za určitých podmínek mozek reaguje zdánlivě neobvykle, ale docela předvídatelně. Vylekán, v šoku, otráven vedlejšími produkty odumirajicích buněk – lze se za těchto podmínek divit, že umírající lidé vidí věci, které se vymykají řádu?

CHRÁM (NEJEN) NA BROMPTON ROAD

Foto: ARCHIV

Přijedete-li autem do Londýna od západu po Brompton Road, nemůžete ten velký dům obložený růžovým kamenem minout. Na můj vkus příliš masivní budova je stále ještě největším obchodním domem v Evropě. Rekl bych však, že Harrods (tak se obchodní dům jmenuje) je trochu víc než jen obchodní dům. Je jakýmsi chrámem kultu konzumu. Vyhliží stejně jako jiné chrámy, skoro starožitně, a není divu. Byl postaven v roce smrti slavné královny Viktorie. Nesmí se v něm fotografovat a ženy za pulty připomínají spíš stewardky než prodavačky. Na celkové prodejní ploše pěti a půl hektaru koupíte snad všechno. Od špendliku až po afrického slona. Máte-li v plánu pořídit si klavír, máte možnost vybrat si ze sto padesáti druhů a značek. Chcete-li si koupit kravatu, nic vám nebrání v tom, abyste si z devíti tisíc vzorů vybrali právě tu svou. Kdo si necholrá koupit klavír či pořídit kravatu, avšak nemínil ojetit s prázdnou, může se staví v oddělení potravin třeba pro kousek sýra. Jsem si jist, že ze čtyř set padesáti druhů sýra si určitě vybere.

Kupodivu nebyl jsem jediný, kdo si nekoupil ani klavír, ani kravatu, ani sýr, ani cokoliv jiného. Skoro bych řekl, že nás, kteří se jen divali, byla většina. I v tom se Harrods podobá chrámu. Velký dům obložený růžovým kamenem je turistickou atrakcí. Harrods funguje i jako zásilkový obchod. Každý z jeho čtyř tisíc zaměstnanců vás ujistí, že budete-li chtít, mohou vás za patřičný obnos zásobovat každý den třeba i v Praze houskami upečenými ve vlastní pekárni.

**V tu chvíli mne napadaly docela jiné myšlenky ...
Kdo je na tom lépe? Tí bez domova na slunci, nebo ti, kteří se houžej, aby své domy nevpadly všechnakým zhoršením, aby měli ... Konzumen ...**

Ano, problém dneška jsou i odpadky. Nikdo z nás nekonzumuje jen to, co nezbytně potřebuje. Navíc „odpadkový syndrom“ způsobený nelogickým zvýšením konzumování se nám přenesl i do mezilidských vztahů. Ne, špina poznávací vztahy není tak vidět jako zapáchající skládky na okrajích velkoměst, ale o to více nás pojmenává.

CHRÁM (NEJEN) NA BROMPTON ROAD

Nemám rád nakupování. Prohlídka největšího obchodního domu v Evropě mě však příliš neotrávila. Nebyl jsem stresován potřebou nakupovat. Prostě jsem se jen díval a to bylo zábavné. Díval jsem se, i když už nás zase pohltil proud spěchajících Londýňanů a unášel nás až k Hyde Parku. Tam, opřeni o plot, se na slunci lenošivě vyhřívali bezdomovci. Ne, v ten slunný den nevypadali nijak politováhodně. A snad právě proto ani tváři v tvář tak kontrastnímu setkání s umaštěnými, potrhanými a páchnoucími lidskými troskami, po návštěvě centra kultu konzumu, jsem necitil nic z toho, co by se dalo předpokládat. Ne, nepohoršil jsem se nad tím kontrastem. Nezatoužil jsem se rvát o sociální spravedlnost.

V tu chvíli mne napadaly docela jiné myšlenky ... Kdo je na tom lépe? Ti bez domova na slunci, nebo ti, kteří se honí, aby své domy napali všelijakým zbožím, aby měli? – Konzumenti! Kult konzumování má své přívržence snad v každém z nás. Konečně, není to hřich – konzumovat – a navíc, nechceme přece skončit jako ti chudáci u kovových mříží Hyde Parku. Zapomínáme však, že s honěním se za konzumem na sebe přivoláváme řadu jiných problémů. Vyznání tohoto kultu nám nedovoluje mít nikdy dost. Honime se, abychom konzumovali a konzumovali ...

Dnes už se ví, kam nás zavedl kult konzumu. Ano, jsme ve slepé uličce. Dokonce se o tom čas od času v některém časopise nebo novinách dočteme. Prostě je známo, že životní styl diktovaný zákonitostmi konzumu už brzy nebude na naší zemi možný. Jen tak mimochodem, on už dnes není možný pro dobré dvě třetiny lidstva.

Před největším obchodním domem v Evropě se každý večer uklizí. Uklizi se i uvnitř. Na zdech mohutné budovy září do noci tisice žároviček. Člověk by málem tomu idylickému obrazu uvěřil nebýt vlastních zkušeností s odpadky. Je jich moc a dělají těžkou hlavu i těm, kteří řídí provoz obchodního domu. Ano, problém dneška jsou i odpadky. Nikdo z nás nekonzumuje jen to, co nezbytně potřebuje. Navíc „odpadkový syndrom“ způsobený nelogickým zvýšením konzumování se nám přenesl i do mezilidských vztahů. Ne, špina pojmenávající naše vztahy není tak vidět jako zapáchající skládky na okrajích velkoměst, ale o to více pojmenává. „V posledních dnech nastanou zlé časy. Lidé budou sobečtí, chamativí, chvástaví, domýšliví ... nevděční, bez lásky ...“ (2 Tim 3,1-2), piše křesťan Pavel, znalec Pisma i lidí, svému příteli a žáku Timoteovi, a já se jen divím, jak na nás staleti stará předpověď padne jako ušitá. „Já jsem pánem světa,“ je citit z našeho jednání. A odpadky se kupí! Nejen zamorené řeky, znečištěné lesy a tuny odpadu, ale také vzájemná odcizení, „odkládání“ těch, které jsme ještě včera milovali (nebo spíš potřebovali?). Skepse způsobená vybičováním honby za požitky. Pro zahleděnost do sebe jsme si navzájem stále více cíti. Nedělá nám problémy „odkládat“.

Samozřejmě je na místě ptát se: „Co nás může zachránit před konzumováním a odkládáním?“

Ne, bezdomovci vyhřívající se na slunci nejsou řešením. To vši přece každý. Není ani řešením vyhlásit tažení proti všem obchodním domům, jakožto chrámům modloslužby zvané „konzum“. ▶

ADVENT-ORION s.r.o. KNIHOVNA

ROZTOCKÁ 5/44

160 00 PRAHA 6

Z N A M E N I D O B Y

Shně vztisk

Konsumování je spojeno se značně vysilující činností – s neustálým spěcháním a pachtěním. Konzumování nás naprosto celé zaměstná a vytíží. Nedovolí, abychom si vydechli! Co kdybychom začali s bojem proti konzumu právě tady? Zkusme se vzeprít tomu napětí. Zastavme se. Nenechme si vnutit všeobecně uznávané, ale nepotřebné honění se za vším možným i nemožným. Já vím, je to těžké – vzepřít se, ale... Ježíš byl velmi zaměstnaným člověkem. I když nepatřil k těm, kdo byli utaháni z otročení konzumu, řekl svým učedníkům: „Pojdte sami stranou na pusté místo a trochu si odpočiňte!“ (Mar 6,31)

„Není odpocinek příliš krátký na vyřešení všech problémů, které s sebou prokletí konzumu přináší?“ možná namítnete. Nechci tvrdit, že není, nabyl jsem však přesvědčení, že by se tak mohl vyřešit i problém „odkládání“ v mezilidských vztazích. Právě tady někde je začátek k nápravě i všelijak pošramocených mezilidských vztahů. Ostatně, vyzkoušejme to, třeba zakusíme něco z toho, co Ježíš zaslíbil všem, kteří už v neustálém honění za konzumem nevědí kudy dál: „Pojdte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout.“ (Mat 11,28)

JAN BARTA